

Na letnem občnem zboru Obrtne zbornice za okraj Kranj je bil sprožen predlog, naj bi v okviru zbornice osnovati poseben projektivni biro, ki bi se ukvarjal s projektiranjem in pripravljanjem dokumentacij ter ekonomskih izračunov za projektiranje različnih obrtnih objektov. Ta predlog je bil ugodno sprejet tudi pri Trgovinski in Gostinski zbornici ter organizacijah oblasti. Tej zamisli so naklonjeni zaradi več razlogov. Na ta način bi v prvi

vrsti lahko zagotovili gradnjo takšnih objektov v gostinstvu, trgovini in obrti, ki ustrezajo posebnim pogojem in namenom teh panog. Tak biro bi se lahko ukvarjal tudi s študijem posebnih etnografskih značilnosti posameznih panog na Gorenjskem. Seveda pa bi bilo stvari študijsko obdelovalo in dajal še druge analize.

Z ustanovitvijo takšnega biroja pa bi razen tega odpravili tudi ozko grlo, ki ga sedaj čutimo predvsem v prepočasnom pripravljanju gradbenih projektov in ekonomskih dokumentacij. Biro bi bil dobro-

došel vsem manjšim podjetjem, ki sama nimajo ustreznega strokovnega kadra, ki bi delal take ekonomske analize in dokumentacija. Prav zaradi pomanjkanja takšnega kadra podjetja nimajo pravočasno izdelani investicijski programi in zaradi tega ne morejo sodelovati na natečajih za kredite. Odločitve za ustanovitev biroja še ni. Sedaj čakamo, če se bodo vse zbornice zedinile za ustanovitev tega biroja.

AKTUALNO Vprašanje

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XI, ST. 41 — CENA DIN 10.—

KRAJN, 30. MAJA 1958

V topnih majskih dneh je tudi učenje v naravi velik užitek

Pred 15-letnico Sutjeske Partizanski pohod srednješolcev

V nedeljo, 1. junija bo partizanski pohod po znamenitih krajinah med Skofjo Loko in Cepuljam. Pohod je pripravil Svet za Šolstvo OLO Ljubljana skupno z aktivom učiteljev in profesorjev telesne vzgoje, organizacijskimi Zvezami borcev in okrajev Ljubljana in Kranj, občinskim odborom ZB v Skofji Loki in drugimi organizacijami. Pohoda se bodo udeležili dijaki in dijakinja višjih razredov gimnazij, srednjih strokovnih in vajenjskih šol iz vsega ljubljanskega okraja. Manifestacija je v počastitev 15-letnice velike bitke na Sutjeski in zajema nekatere zgodovinske kraje Prešernove brigade, tako n. pr. Kamnitnik, Križno govor, Lavtarski vrh, Mali rovt in Cepulje, kjer bo po končanem pohodu skupni miting.

K. M.

Izpad izvoza pri Železarni - Glavni problem tekstilne industrije so omejene kvote - Izvozni koeficient usmerja izvoz obutve le na vzhodno tržišče - Tekstilna podjetja naj proučijo, ali se jim plača blago držati v skladiščih, ali pa ga izvoziti pri sedanjem koeficientu.

V torek je bilo v Kranju posvetovanje s predstavniki industrijskih podjetij o uresničenju letosnjega izvoznega plana. Pregleđ nad uresničenjem plana izvoza v industriji v prvih štirih mesecih letos je opozoril na nekaj problemov, ki jih bo treba urediti v republiškem in zveznem merilu, če bomo hoteli, da bo letni plan izvoza uresničen. Predvsem gre za popravek nekaterih izvoznih koeficientov oziroma premij za sprostitev izvoznih kontingentov v tekstilni industriji in industriji obutve.

ČETRT MILIJARDE DIN MANJ KOT PO PLANU

Kakor je znano, je letosnji plan izvoza industrijskih izdelkov za 6,2% nižji od lanskotetne izvršitve. Predvsem je izvozni plan zmanjšan zaradi omejitve izvoza tekstila in zaradi težav v črni metalurgiji. Letosnji plan izvoza tekstilne industrije predstavlja samo 42,5%, plan izvoza Železarne pa 96,6% lanskotetne realizacije. Že samo plansko zmanjšanje izvoza znaša v teh dveh panogah okrog pol milijarde deviznih dinarjev. Kot vse kaže, pa bo plan izvoza utрpel zmanjšanje še za približno 250 milijonov deviznih dinarjev pri Železarnej, ki je kvoto, sprejeti v okrajnem družbenem planu, sama zmanjšala za več kot 200 milijonov din. V nevarnosti pa je izvršitev celo tega, da je Železarna konfigurirana plana, v vrednosti 401 milijon deviznih din (namesto 625 milijonov). Če Železarna ne bo dobila premije za izvoz žebelj in cevi, računa da bodo dosegli izvoz v vrednosti samo 360 milijonov deviznih dinarjev. Prvotni plan izvoza je Železarna moral popraviti na zahtevo domačega industrije, zlasti brodogradnje in strojogradnje, ki potrebuje izdelke Železarne. Za uresničenje plana v vrednosti 401 milijon dinarjev zahteva Železarna povisitev prima za cevi na 0,20 na 0,33 in odobritev prima pri žebeljih v višini 0,15. Če bi pri žebeljih ne dobili zahtevane premije, bi ne mogli izvoziti približno 2000 ton žebelj.

RAČUNICA NAJ POKAŽE

Tekstilna industrija bi plan izvoza lahko izpolnila, če bo dano potrebno dovoljenje za izvoz. Razen tega se tekstilna industrija zavzema za odobritev višjega faktorja, ker po izjavlji večine predstavnikov te industrije faktor 1,4 ne pokriva cene na zunanjem trgu. Podpredsednik OLO tovariš Horjak je prisotne predstavnike tekstilne industrije opozoril na to, da bo spriča takšnega stanja potrebno tudi v tekstilni industriji znižati cene, saj ima tekstilna industrija največ dobička. Razen tega bi morala podjetja tekstilne industrije preračunati, ali se jim tudi pri sedanjem koeficientu ne plača izvažati raje, kot pa da bi blago držati v skladiščih, ker to omrtvi del obratnih sredstev, zahteva stroške zavarovanja itd. Zastopnik tovarne »Tiskanina« je izjavil, da so oni pripravljeni znižati cene, samo potem ne bodo mogli ustvarjati dobička, ki ga je doslej zahtevala družba.

PROBLEM INDUSTRIJE OBUTVE: KOEFICIENTI IN KVOTE

Tudi v industriji obutve je problem koeficienta in omejitve izvoza z določenimi kvotami. Sedaj je za izvoz obutve določen koeficient 1,3, ki pa zadostuje le za trgovino v vzhodnih državah, nikakor pa ne za zapadni trg. Zastopniki

industrije obutve poudarjajo, da bi morali ustrezeno spremeniti koeficient tudi za zapadni trg, da leta ne bi popolnoma izgubili. Po mnenju predstavnikov te industrije bi tudi ne smeli omejevati izvoza čevljev, ker bi tovarne lahko izvozile mnogo več, kot pa imajo določene kvote.

NELOJALNA KONKURENCIA

Po sedanjih predvidevanjih bodo vsa podjetja, ki sodelujejo v izvozu, svoje izvozne plane dosegla, nekatera med njimi pa celo presegla (Runo Tržič, Tovarna finega pohištva Tržič, ki bo letni plan izpolnila že junija, LIP Tržič, LIP

-iv

NAŠ RAZGOVOR

Na sezono so pripravljeni!

Na Gorenjsko so začeli prihajati prvi turisti. V teh dneh lahko srečamo na cestah tudi precej inozemskih avtomobilov. Ljudje marsikaj ugibajo, nekateri menijo, da je gostov premalo, da so hoteli prazni, drugi, da je že vse zasedeno. Mi pa smo se poslužili zanesljivejših virov. Povprašali smo na nekatera turistična društva, kako je v teh dneh v gostinskih obrah in kako kaže za naprej.

V ponedeljek so imeli gostinci na Bledu polne roke dela. Začel se je III. kongres inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije. Tajnik turističnega društva Bled tov. Bogdan Sanca nam je v naglici dejal: »Včeraj je bilo na Bledu okoli 1200 turistov in gostov, danes pa jih je že več. Največ so to udeleženci kongresa. V teh dneh pravzaprav še pričakujemo začetek sezone. Do sedaj imamo za glavno sezono že precej oddanega. Če ne bo sprememb, bo Bled v sezoni poln. Najbolj se zanimajo za letovišče na Bledu Nemci, Angleži in Italijani, pa tudi domačih gostov precej pričakujemo.«

»Ste pripravili kakе prireditve za te dni?«

»Da. Pripravili smo dokaj obsežen program prireditve. Ta teden je v glavnem izpoljen s kongresom, v soboto, 31. maja, pa bodo na Bledu gostovali solisti ljubljanske opere, v nedeljo bo velika športna manifestacija v počasitev 50-letnice fizičkulturnega dela na Bledu in tako dalje.«

Predsednik Turističnega društva Radovljica tov. Stanko Kajdič nam je med drugim dejal: »Pravih turistov v Radov-

ljici še ni. Sezona se bo nameč pričela še sredi prihodnjega meseca. Hoteli v Radovljici so sicer zasedeni, vendar s tečajniki in seminaristi.«

»Kaj pa za glavno sezono?« Za sedaj dobro kaže. Gostinski obrazi imajo že precej najavljenih gostov, predvsem iz Vojvodine, Novega Sada, Beograda itd. Letos bomo še posebej poskrbeli, da bo v naših krajih več zabavnega življenja — plesov ipd. Lanskoletna praksa je pokazala, da za razne kulturne prireditve ni pravega zanimanja.«

Tovarišica iz Doma na Jezeru nam je povedala, da se prične od prijih sezona v nedeljo. Prostora imajo dovolj. V sezoni bodo na Jezeru v glavnem ljudje, ki je zanje rezervirala prostor invalidska uprava. Do sedaj imajo največ gostov v glavnem ob sobotah in nedeljah, pa tudi precej zavarovancev, ki je na oddihu na Jezeru.

Predsednika Turističnega društva Bohinj nam ni uspelo dobiti. Na kratko nam je povedala kar računovodkinja Doma pod Voglom tov. Slivnikova: »V hotelih v Bohinju so sedaj največ šolski otroci, ki pridejo v Bohinj in ekskurzijami. Za sezono čakamo precej gostov. Med inozemci pričakujemo največ Angležev, Nemcev, Belgijcev in Francov, pa tudi domačih turistov upamo, da bo letos več kot lani.«

In prireditve?

»Brez teh prav gotovo ne bo. V juniju bo kmečka ohjet, pripravljajo pa tudi tekmovanje folklornih skupin itd.«

Poglejmo še, kako je v Kranju. Tu sicer ne moremo govoriti o takem turizmu, kot v prej

Pogled na novi (levo) in stari most (desno)

njo čezenj pa so opravili člani zgradila tudi 480 m novega cestnega avtomoto društva Bled. Na tem mestu je stal železobetonski most svodaste oblike že pred vojno, leta 1941 pa je bil porušen. Kasneje so zgradili nekotanko spodaj zasileni leseni provizorij, ki pa je bil zadnja leta že tako slab, da je ogrožal prometno varnost. Novi most je pro-

čeljival, da so oni pripravljeni znižati cene, samo potem ne bodo mogli ustvarjati dobička, ki ga je doslej zahtevala družba.

Lj.

PAPERKI PO SVETU

Predsednik Tunizije Habib Burgiba je v ponedeljek izjavil po radiu, da se bo Tunizija ponovno pritožila Varnostnemu svetu OZN zaradi bombardiranja Saket Sidi Jusefa. Poudaril je tudi, da je tuniška vlada zaradi čedalje večje nevarnosti, da bi se alžirska vojna prenesla tudi na Tunizijo, in zaradi navzočnosti francoskih čet v Tuniziji, zahtevala od Velike Britanije in ZDA orožje, da bi zmanjšala vojno nevarnost.

V Ameriki vznemirjeno spremljajo razvoj franco-sko - alžirske krize. Po dogodkih na Korziki se večina vladnih krogov nagiba h gledišču, da je »neogibno, da pride na krmilo general De Gaulle«.

V Washingtonu so v ponedeljek objavili, da so na Eniveto preizkusili novo atomsko bombo. To je tretja jedrska eksplozija v seriji atomskih poskusov, ki jih opravljajo ZDA na Pacifiku.

Na libanonske pritožbe, češ da se ZAR menda vmešava v libanonske notranje zadeve, je vlada ZAR zavrnila te obdolžitve in poudarja, da je sedanj položaj v Libanonu povzročila zgolj politika libanonskega režima.

Britanska parlamentarna delegacija, ki se je vrnila iz Novega Sada v Beograd, se je v ponedeljek sestala s člani predsedstva Zvezne ljudske skupščine in nekaterimi poslanci. V torek je delegacija odpotovala v Veliko Britanijo.

Ameriški zunanj minister Dulles je izjavil, da je v tork s predsednikom Eisenhowerjem govoril o položaju v Franciji. Dulles je pripomil, da se ZDA nikar ne žele vmešavati v to krizo, ki je francoski problem.

Britanski časniki, ki so izšli v torek, posvečajo največjo pozornost francoski politični krizi in izražajo bojan, da bi utegnila izbruhnuti državljanska vojna. Največ komentarjev je v zvezi z možnostjo, da bi prevezel oblast v Franciji De Gaulle. Nekateri listi izražajo celo bojan, da pojde Francija, če bo kriza trajala še naprej, po poti Francove Španije.

Generalna konferenca dela, največja sindikalna organizacija v Franciji je za torek napovedala prve stavke. Izvršni odbor Socialistične stranke pa je po noči pod predsedstvom Guya Molleta sklenil, da bodo odrekli svojo podporo temu stavkovnemu gibanju. Kljub temu pa so izbruhnile v francoski industriji, ruderstvu, elektrogospodarstvu in na področju javnih služb mnogice stavke.

Na Cejltonu so v sredo razglasili izjemno stanje, da bi preprečili ponovne nerede. Razen tega je vlada prepovedala delovanje Federalne stranke, ki se najbolj zavzema za izenačenje tamilskega jezika s singalskim.

Politični posvetovalni odbor Varšavske zvezne je s glasno sprejel deklaracijo, v kateri je poudarjeno, da so članice Varšavske zveze sklenile ponovno znižati število svojih oboroženih sil za 100.000 mož. Odobrili so tudi predlog Sovjetske vlade o bližnjem umiku sovjetskih čet iz Romunije in o zmanjšanju števila sovjetskih čet na Madžarskem za eno divizijo.

Predsedstvo francoske republike je v sredo objavilo komunikate, v katerem je rečeno, da je predsednik Coty pooblastil predsednika poslanske zbornice in predsednika Sveta republike, naj stopita v zvezo z generalom De Gaullom in z njim proučita možnosti za sestavo republikanske vlade. Če boste predsednika obeh domov parlamenta z De Gaullom rešila vprašanje parlamentarne podpore za njegovo investituro, bo De Gaulle lahko že v najbližji bodočnosti predstavil novo vlado.

Parizani so v sredo izrazili svojo privrženost republikanskemu redu. Z gesli: Naj živi republika! in Nočemo De Gaulla! so manifestirali po ulicah Pariza.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJNA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNİ UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA STEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI Naši sosedji so volili

Nedeljske volitve v italijanski parlament in senat niso prinesle bistvenih sprememb. Politični seстав prihodnje skupščine in senata bo ostal v glavnem isti, kot je bil doslej. Vendar pa so volitve le pokazale nekatere zanimive težnje, ki kažejo, kam se nabiha razpoloženje italijanskih volivev.

Osnovna značilnost volitev je vsekakor znaten premik glasov »v levu«, se pravi v korist levicačarskih strank, to je Komunistični partijs Italije in Socialistični stranki. Demokristjani so tudi iz teh volitev izšli kot najmočnejša stranka; dobili so približno 42 % vseh oddanih glasov. Komunisti imajo za seboj blizu 22 % volivev, socialisti pa nekaj nad 14 %. Ostale stranke tako imenovane »sredine« niso zaznamovale večjih sprememb in so ostale v glavnem pri dosedanjih poslanskih mandatih. Občutno izgubo pa je morala zabeležiti desnica, monarhistične in fašistične stranke. Te so izgubile 27 od dosedanjih 40 sedežev v skupščini. Volilne množice so tako zelo zgrovorno obsoidle njihove nazadnjaško politiko.

Z desničarskimi glasovi se je okreplila demokristjanska stranka. Vendar pa ji tudi povečanje za pol drugi milijon glasov ne zadoštuje, da bi lahko sama vzpostavila lastno vlado. Zato bo morala poiskati poti, da se združi z nekatimer manjšimi strankami »sredine« v tristrankarski ali štiristrankarski koaliciji. Obrniti se bo morala bodisi na najbližjega soseda na desni — na liberalce, ali na lev — na socialdemokrate, ali pa bo morala celo povabiti k sodelovanju radikalnejše republikance. Pot k takim ponovnim zvezam pa bo bržkone težava in tudi dolga, saj se je v prejšnji mandatni dobi koalicija razbila ob čereh medsebojnih nesoglasij. V predvolilnem boju so med bivšimi zaveznicami padli tudi nekateri precej grekni in ostri očitki, tako da bo treba časa, preden bodo spet zgajene vse razpoke.

Zato je bržkone verjetne, da bodo skušali demokristjani vnovič sestaviti manjšinsko vlado, ki se bo po potrebi oslanjala na glasove zdaj teh zdaj onih. Takšna je tudi sedanja vlada demokristjanskega predstavnika Zoli.

Močno so si opomogle na teh volitvah delavske stranke, zlasti Nennijevi socialisti. To povečanje v korist levice vsekakor po-

ščanski »sredini« kot pa svojim naravnim zaveznikom iz delavskih vrst.

Nedeljske volitve v sosednjem Italiji pa so pokazale še eno zanimivost: polarizacijo sil okoli velikih strank. Večina volivev se je namreč izrekla za tri trenutno najmočnejše italijanske politične partie: demokristjane, komuniste in socialiste. Te tri stranke so same pobrale okrog 80 % glasov. Voliveci so glasovali

S takimi in podobnimi transparenti vseh političnih strank je bila v predvolilnem času preprečena vsa Italija

meni, da so naprednje usmerjene množice site polovičarskih reform in omahovanja sedanjih vlad »sredine«, zlasti na socialnem področju. Če bi vse stranke, ki zdaj predstavljajo delavski razred Italije, znale vzpostaviti akejško enotnost, bi lahko tudi ustvarile večino v parlamentu in sestavile lastno vlado. Toda njihova neenotnost, kakor tudi odločno nasprotovanje meščanskih strank za zdaj zavira vsakršno uresničenje takšnih možnosti. Predvsem pa preprečuje enotni nastop levice stališče socialdemokratov, ki so dosti bližji me-

za »rdeče ali belo« je dejal demokristjanski notranji minister Tambroni, ko je prebiral volilne izide. Male stranke so se nekako izgubile med velikimi. Ali naj to pomeni, da se politična razdrobljenost, ki je bila značilna za povojno Italijo, počasi izgublja, in da se volivci zbirajo okrog treh največjih strank? Za zdaj bi bilo še pretirano trdititi, kaj takega, vendar je tudi to pojav, ki ga je vredno upoštevati pri ocenjevanju nedeljskih volitev v Italiji.

MARTIN TOMAŽIČ

kratko, vendar zanimivo

SPREMEMBE POTROŠNIŠKIH NAVAD

Navade v potrošnji se sprememajo vzhodno z gospodarskim razvojem. Če primerjamo podatke o potrošnji raznega blaga v naši državi, lahko ugotovimo, da potrošniki vse bolj kupujejo kvalitetnejše blago ter tiste proizvode, katerih velika poraba je značilna za gospodarsko razvitejše države. Tako so potrošniki v Jugoslaviji porabili leta 1953 okrog 9500 ton riža, lani pa že 29.000 ton. Količina porabljenega sladkorja se je povečala od 107.000 ton v 1. 1953

na 152.000 ton lani, kave od 565 ton v letu 1953 na 2580 ton lani, bombažnih tkanin od 58 milijonov metrov v letu 1953 na 88 milijonov metrov lani, radijskih aparatov so potrošniki v državi kupili leta 1953 okrog 37.000, lani 181.000. Značilni so tudi podatki o prometu s kurjava. Leta 1953 so potrošniki kupili 1.099.000 ton premoga, lani pa 3.362.000 ton, drva pa leta 1953 okrog 2.600.000 kub. metrov, lani pa le še 1.644.000 kub. metrov. Ta sprememba v porabi kuriva je za gospodarstvo ugodna, saj imamo premoga dokaj več kot

drv, razen tega pa je uporaba premoga tudi za gospodinjstva eno-nomicejša.

REJCI GOLOBOV PISMONOŠ UTRPELI IZGUBO...

Kot vsako leto, ko je klub golobov pismonoš »Kurir« iz Kranja tudi letos počastil Dan mladosti s tekmovanjem golobov. Izpust golobov pismonoš je bil na cesti Bratstva in enotnosti v Gmajni pri Novem mestu. — Najhitrejši golob pismonoša, ki ga je odgojil tov. Lojze Križnar iz Mednegra pri Medvodah, je preletel razdaljo od Gmajne, ki leži med Novim mestom in Zagrebom do Kranja, v eni ur 25 minut. Izpuščenih je bilo 22 golobov, od katerih se jih 6 ni vrnilo v domače golobjake. Še bolj zanimiva pa je ugotovitev, da so trije golobi prispevali na cilj poškodovani. Eden je imel hudo ranjeno nogo, pri drugem so našli v prsih šibre, eden pa je priletel s poškodovano perutjo. Vse kaže, da so tem golobom pismonošem stregli po življenju nekateri lovci, ki pri izbiri tarče niso posebno tenkočutni. S.

DEJAVAČNOST PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA V KRAJNU V STEVILKAH

Po reorganizaciji poklicnega gledališča v Kranju, ki je bilo delno ustanovitev omejeno zgorj na gostovanja poklicnih in amaterskih gledališč ter raznih kulturno-umetniških skupin. Letošnja sezona je bila končana 19. maja, zabeležila pa je naslednje:

V vsej sezoni je bilo 110 gostovanj z 28.110 obiskovalci ali povprečno 260 gledalcev na predstavo. Uprizorjenih je bilo 26 dram, 29 komedij, 13 del iz mladinskega repertoarja, dalje 16 koncertov, 7 baletnih nastopov, 13 veselih večerov, medtem ko je bilo akademij in proslav 14. Kvintetov vseh gostovanj je nedvomno zadovoljiva, vsekakor pa bi v bodoči kazalo razmislišti o gostovanjih nekaterih skupin z »veselimi« programi, ki so bili vse prej kot kvalitetni. S.

naša kronika

V SOBOTO BO ODŠLA NA DELO TRETJA MLADINSKA DELOVNA BRIGADA

V soboto zjutraj bo odšlo na celo Bratstvo in enotnosti 80 mladincov in mladink z Gorenjske. To bo že tretja skupina z Gorenjske. Med njimi je v glavnem delavska in kmečka mladina. Skupaj s koprsko mladino bodo sestavili svojo brigado. Za tem bo odšlo na zvezno delovno mladinsko akcijo pri gradnji ceste Bratstva in enotnosti na odsek Ljubljana — Zagreb z Gorenjsko še okoli 240 mladincov in mladink, 120 pa jih bo odšlo na enomesечно delovno akcijo v Koper. Tako bo odšlo z Gorenjske od teh 240 v mesecu juliju 120 šolske mladine, 60 kmečke in delavske mladine v avgustu, 15 v septembру in 45 v oktobru. Vsi ti bodo na delovni akciji 2 meseca.

J.

SEMINAR O DELAVSKEM UPRAVLJANJU NA JEZERSKEM

Na Jezerskem se je začel seminar za predsednike delavskih svetov, upravnih odborov in sindikalnih organizacij v industrijskih podjetjih. Seminar bo trajal 3 dni, in sicer od 29. do 31. maja. Pripravljal ga je Občinski sindikalni svet Kranj. Na seminarju bodo v obliki predavanj in razgovorov obravnavali delitev dochodka, o delovnih razmerjih, o odnosih gospodarskih organizacij do komune in o drugih vprašanjih, ki se tičajo samoupravnih organizacij. K. M.

S SLIKARSKE RAZSTAVE V KRAJNU

V sredo, 28. maja je bila v Mestnem muzeju v Kranju otvorena slikarska razstava slikarja Franca Kunaverja pod naslovom »Likovne satire o sodobnem svetu«.

Vsa razstavljena dela so plod enoletnega snovanja in ustvarjanja. Ze bežen preglej razstavljenih slik (perorisbel) spominja na značilnosti, ki so karakteristične za del a Hinka Smrekarja; njegovi formalni vzori so namreč močno vplivali na Kunaverjevo rast in stremljenja, pri katerih se jasno odraža tudi Smrekarjevo gledanje na svet. Glavna značilnost Kunaverjevega del je vsebinsko poglabljajevanje v motiv, kjer z družbeno kritičnim in aktualno političnim dovitipom obravnavava dogodke iz vsakdanjega življenja. Motive za svoje ustvarjanje črpa predvsem iz človeka in iz odnosov človeka do človeka.

Svojevrstna tehnika in vsebinsko poglabljajevanje v tematiku, dajejo razstavljenim delom nedvomno mikavost, ki bo prav gotovo privabilna v razstavne prostore mnogo ljubiteljev likovne umetnosti. — Razstava bo odprta predvidoma do 15. junija. S.

KZ PODELICAIMA SAMO EN STROJ

V kranjski občini je 18 kmetijskih zadrug. Le-te so bolj ali manj že opremljene s kmetijskimi stroji. Največ strojev, in sicer 57, jih ima Kmetijska zadruga Kranj, za tem Kmetijska zadruga Mavčice, Senčur, Žabnica itd. Med zadrugami, ki imajo najmanj strojev (po 5) je KZ Kokra, Visoko in Trstenik. Po sestavi je v zadrugah največ mladinc (43), najmanj pa motornih kosilnic. Le Kmetijska zadruga Goriča ima namreč v kranjski občini eno motorno kosilnico. Traktorjev je 9, 12 zadrug pa je v kranjski občini še brez traktorjev. Dalje imajo kmetijske zadruge v kranjski občini 40 elektromotorjev, 36 ročnih škopilnic, 20 slamoreznic itd. Na najslabšem je Kmetijska zadruga Podblica, ki ima samo ročno škopilnico.

NOVI KVALIFICIRANI DELAVCI

V podjetju »Kamnik« je bil v soboto zaključen tečaj za kvalificirane delavce. Pred izpitom komisijo je stopilo 74 udeležencev, ki so pridobili potrebno izobrazbo. Večina je izpit opravila z zelo dobrimi ocenami.

OBRAZI IN POJAVI MATEVŽ NA SLABIH POTIH

»Mesec dni zapora! Takšna sramota!« se glasno razburja oče obsojenega Matevža Stoparja in z jezno krenjo odloži časopis.

»Vesel bodi, da temu pretepaškemu falotu nisi zapisal grunta,« mu seže v besedo sin Francelj, da bi potrdil pravilnost očetove odločitve glede posestva, oče pa, kakor da ga ne sliši, nadaljuje svoj monolog: »Moj sin — pa v zaporu! Pijanec in pretepač, le po kom se je vezel!«

»Nismo mu dali priložnosti, da bi bil boljši in da bi si izbral poklic po svoji želji, ko je bil čas za to,« mirno, a vendor prizadeto ugotavlja mati, ki je dotele molče poslušala. Ona edina sina ni obsojala.

—

Matevž je zdaj že peto leto zdoma. Ves ta čas je zaposlen pri gradbenem podjetju, kjer

PRED VOLITVAMI
V ORGANE SOCIALNEGA
ZAVAROVANJA

Večji nadzor družbe

Na zadnjem zasedanju Zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Kranj je zastopnik Republikega zavoda za socialno zavarovanje dal dokaj kritično pripombo na račun dela samoupravnih organov socialnega zavarovanja. Dejal je, da ti organi vse premalo predstavljajo glas zavarovalcev, da se razvijajo bolj v nekakšen samostojen organ med zavarovalci in aparatom socialnega zavarovanja, ki le prečestokerat podleže sugestijam aparata.

Ce te kritične pripombe ne razumemo v smislu absolutnega birokratiziranja samoupravnih organov socialnega zavarovanja, potem je v njej brez dvoma precej resnice. Zlasti mislimo pri tem na dokaj slab stik članov skupščin in izvršnih odborov z njihovimi volivci. Posebno sedaj pred volitvami je skoraj na vsakem sestanku slišati kritične pripombe na račun slabe povezave volivih članov samoupravnih organov socialnega zavarovanja z njihovimi volivci v delovnih kolektivih. Toda če bi vso krivodo za to slabo povezavo skušali prevliti samo na voljene člane skupščin in izvršnih odborov, bi jim brez dvoma delala krivico. Res je sicer, da posamezni voljeni člani skupščin in izvršnih odborov zavodov za socialno zavarovanje niso pokazali dovolj aktivnosti, niso iskali stikov z delavskimi svetimi in se neposredno povezovali z volivci, vendar je treba hkrati podariti, da je bil načeloten koncept dela takšen, da je nujno moralno priti do takšnega stanja. Družba namreč doslej ni posvečala dovolj skrb delu samoupravnih organov na področju socialnega zavarovanja, ampak so se le-ti razvijali več ali manj samostojno, več ali manj odvisno od tega, kako močne so bile subjektivne politične sile v teh organib. Glede na to smo lahko tudi tu in tam zasledili zgledne primere povezovanja teh organov z volivci.

-iv

Mimo splošnih političnih apelov, da je treba te stvari izboljšati, smo doslej storili bore malo. To se vidi iz tega, da je o problemih socialnega zavarovanja šele prejšnji teden previkrat razpravljal eden od organov oblasti, to je Zbor proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora, medtem ko bodo občinski zbori proizvajalci kompleksnejše obravnavali to problematiko šele po naročilu okrajnega zbora proizvajalcev. Tudi delavski sveti so o problemih socialnega zavarovanja razpravljalji v glavnem le takrat, ko jih je bila predpisana posebna stopnja prispevka za socialno zavarovanje, in še to samo ozko v zvezi z vzroki, ki so povzročili višji bolniški stalež.

Družba bo moralna v bodoče posvetiti več pozornosti delu samoupravnih organov socialnega zavarovanja ne samo zaradi nadaljnega razvijanja družbenega samoupravljanja na tem področju, ampak tudi zaradi tega, da bi zagotovila čim smotnejšo uporabo sredstev, s katerimi razpolagajo zavodi za socialno zavarovanje. Lansko leto je Republiški zavod za socialno zavarovanje n. pr. razpolagal z nad 16,5 milijardami dinarjev, Okrajni zavod v Kranju pa z nad 3 milijardami dinarjev sredstev. Ne bi mogli trditi, da zavodi doslej teh sredstev niso smotreno koristili, toda posamezni osamljeni primeri pa vendar kažejo, da bi širi nadzor službe vendar pripomogel k še smotnejši uporabi teh sredstev.

Sedaj, ko sindikalne organizacije podjetij že zbirajo nove kandidate za samoupravne organe socialnega zavarovanja, pa bi katalo opozoriti še na socialni stav teh organov. V dosedanjem skupščini Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj je bil n. pr. od 57 članov samo 16 delavcev. Brez dvoma je tudi v takšnem sestavu skupščine iskati del krivde za slabo povezavo z volivci.

PISMOMARŠALA TITA
V svojem pismu izraža tov. Tito obžalovanje, ker se osebno ni mogel udeležiti kongresa. Poudaril je, da sta gozdarstvo in lesna industrija v povojnem obdobju mnogo prispevala k socialistični izgradnji in gospodarskemu napredku naše domovine, saj so bili v prvih povojnih letih glavni vir industrializacije prav gozdovi. Zdaj, ko nam odpirajo doseženi uspehi na vseh področjih nove, širše možnosti, pa smo dolžni tudi na

tem področju storiti vse, kar je potrebno za nadaljnji in hitrejši razvoj gozdarstva in lesne industrije. Ko govorijo o nalogah strokovnjakov v gozdarstvu in lesni industriji, tovarš Tito pravi: »Vaša posebna naloga je v odgovornost je, da v naših gozdovih čedljebolj uporabljate metode sodobnega gospodarjenja, da nudite potrebitno nego in zaščito gozdovom, ki jih imamo, in tistim, ki jih bomo še dobili, da posvetite čimvečjo pozornost naglo rastom vrstam gozdnih dreves in da ob uporabi vseh drugih koristnih ukrepov v intenzivnejšem, toda zmerom pametnem gospodarjenju, razvijate znanstveno in strokovno delo ter ga povežete s praksom, da bomo naše gozdove ne samo dobro vzdrželi.«

vali in čuvati, ampak da jih bomo imeli tudi vedno več.

Kot strokovnjaki in kot strokovna družbena organizacija ste hrani poklicani, da skrbite tudi za šolanje strokovnih kadrov in da v najširših ljudskih slojih razvijate ljubezen do gozdov ter šrite zavest o njihovem vsestranskem pomenu in potrebi, da jih bomo vedno varčno in racionalno izkoristi.

Tovarš Slavko Komar je v svojem govoru nakuhal najaktualnejšo nalogo v gozdarstvu in lesni industriji, hkrati pa je poudaril tudi uspehe, ki smo jih na tem področju dosegli v primeri s predvojnim stanjem. Do leta 1956 je bilo v gozdarstvu vloženo okrog 135 milijard dinarjev, sedaj pa vlagamo

letno okrog 17,5 milijarde dinarjev. Tovarš Komar je poudaril, da je v družbenem planu perspektivnega razvoja med vsemi gospodarskimi panogami gozdarstvu in lesni industriji dano takšno mesto, da imata v sedanjem obdobju razen kemijske industrije največje možnosti in potrebi po hitrejšem razvoju.

Kongres je zasedal štiri dni. Zadnji dan kongresa so delegati izkoristili za strokovne ekskurzije na področje Pokljuke, Jelovice, Kranjske gore, Vršiča ter Golnika in Tržiča. Na teh ekskurzijah so proučevali gojitev gozdov, izkorisčanje gozdov in transport, ureditev ludourniških področij ter gospodarjenje v privatnih gozdovih.

-iv

S III. kongresa inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije Jugoslavije

Sodobnejše gospodarjenje z gozdovi

Pozdravno pismo maršala Tita kongresu - Kongresu je prisostvoval tudi predsednik Izvršnega sveča LRS Boris Kraigher - Govor člena Zveznega izvršnega sveta Slavka Komarja

Na Bledu se je v ponedeljek začel v prostorih Kazine III. kongres inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije Jugoslavije. — Kongres je otvoril predsednik Zvezne gozdarskih društev Jugoslavije Fazilija Alikalić, ki je med gosti pozdravil predsednika Republikega izvršnega sveta Borisa Kraighera, člena Zveznega izvršnega sveta Slavka Komarja, člena Republikega izvršnega sveta Toneta Boleta in Jožeta Ingoliča, sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Kranj Franca Popita, predsednika OLO Kranj Vinka Hafnerja, goste iz Poljske, Češke, Avstrije in Bolgarije itd. Ko so z enominutnim molkom počastili spomin pokojnega Djura Salaja, je predsednik prečital pozdravno pismo maršala Tita, na katerega je o nekaterih aktualnih nalogah v gozdarstvu in lesni industriji spregovoril Slavko Komar. Kongres je pozdravil tudi predsednika Okrajnega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner, ki je delegat začel dobrodošlico na Gorenjskem, hkrati pa poudaril, da se bo Gorenjska, katere več kot polovica je pokrita z gozdovim, lahko okoristila z zaključki kongresa. Pred začetkom razprave so kongres pozdravili še gostje iz Poljske, Avstrije, Češke in Bolgarije.

Na Bledu se je v ponedeljek začel v prostorih Kazine III. kongres inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije Jugoslavije. — Kongres je otvoril predsednik Zvezne gozdarskih društev Jugoslavije Fazilija Alikalić, ki je med gosti pozdravil predsednika Republikega izvršnega sveta Borisa Kraighera, člena Zveznega izvršnega sveta Slavka Komarja, člena Republikega izvršnega sveta Toneta Boleta in Jožeta Ingoliča, sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Kranj Franca Popita, predsednika OLO Kranj Vinko Hafnerja, goste iz Poljske, Češke, Avstrije in Bolgarije itd. Ko so z enominutnim molkom počastili spomin pokojnega Djura Salaja, je predsednik prečital pozdravno pismo maršala Tita, na katerega je o nekaterih aktualnih nalogah v gozdarstvu in lesni industriji spregovoril Slavko Komar. Kongres je pozdravil tudi predsednika Okrajnega ljudskega odbora Kranj Vinko Hafner, ki je delegat začel dobrodošlico na Gorenjskem, hkrati pa poudaril, da se bo Gorenjska, katere več kot polovica je pokrita z gozdovim, lahko okoristila z zaključki kongresa. Pred začetkom razprave so kongres pozdravili še gostje iz Poljske, Avstrije, Češke in Bolgarije.

-iv

Bohinj v letu 1958

Izpisek iz družbenega plana občine za leto 1958

V bohinjski občini so lani na vseh področjih gospodarstva dosegli viden napredok. Vrednost proizvodnje v lesni industriji, ki je najmočnejša gospodarska panoga, se je v primerjavi z letom 1956 povečala za 26,4 odstotka, v gradbeništvu se je obseg storitev povečal za 12,2 odstotka, v obrti za 11,9 odstotka, v trgovini se je blagovni promet povečal za 30,7 odstotka, v gostinstvu pa zaradi zelo ugodne turistične sezone za 25,6 odstotka.

Lesno industrijski obrat v Bohinjski Bistrici je povečal lani proizvodnjo žaganega lesa za nad 23 odstotkov, lesne volne za nekaj nad 24 odstotkov, zabojev in drugih izdelkov pa za približno 3 odstotke. Letošnja proizvodnja zabojev bo verjetno nekoliko manjša, zato pa se bo povečala izdelava sredic, ladijskega poda, opaža in še nekaj drugih izdelkov. Letos bo tudi treba skrbeti za to, da se bo čim bolj povečala predelava lesne mase in končne izdelke.

V kmetijstvu se je pridelek lani povečal za nad 4 odstotke, upati je, da bo tudi letos tako. Kmetijska proizvodnja zveza v kmetijstvu zadruge bodo sodelovanjem zadružnikov letos v kmetijstvu opravile večja dela. Začeli bodo meliorirati 288 ha pašnikov v Bohinjski Bistrici, Nemškem rovtu, Za jezerom in v Srenjskih blatih. Ta dela bodo trajala okoli 4 do 5 let. V poljedeljstvu bodo povečali porabo umetnih gnojil za 5 odstotkov in posevec krmskih rastlin na račun žitaric za okoli 15 odstotkov. V Češnjici in Srednji vasi bodo na površini 10 ha uredili sadovnjak in 1 ha s posajenim jagodičjem. Za 10 odstotkov bodo povečali število rodonov živine, medtem ko se sicer stanje živine številčno ne bo spremenilo. S pravilnim krmiljenjem živine nameravajo letos zvišati množino tolčce za 0,9 odstotka. V načrtu je tudi osamosvojitev vseh nekmetijskih obratov kmetijske zadruge.

V gozdarstvu je za gozdno gojitev dela namenjenih letos v vseh sektorjih lastništva za nad 11 milijonov dinarjev. Upoštevane so tu izpopolnitve, melioracije, čiščenje, obtežje, vzdrževanje komunikacij, varstvo in odznavanje.

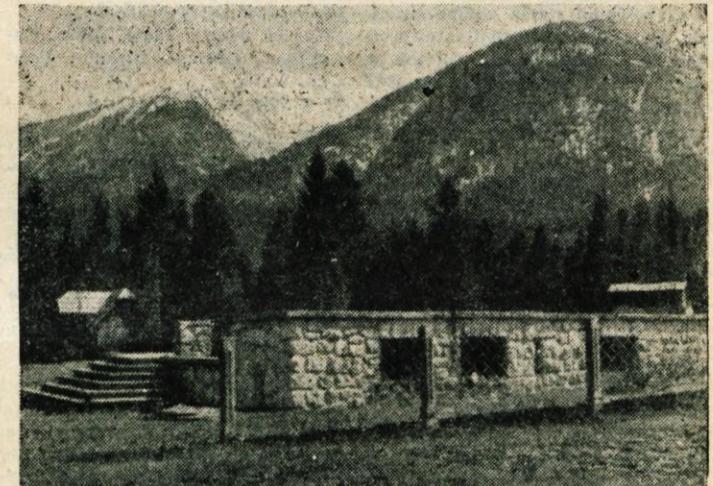
Med 9 km lani zgrajenih cest je najpomembnejša cesta prek Šentjanega sedla, ki povezuje Bohinj s Primorskem, letos pa nameravajo graditi cesto na Mali vrh, na Martinčku in Blatu, dolgo 4,5 km, v skupni investicijski vrednosti 17 milijonov 900.000 dinarjev.

-iv

oskrbel novo opremo. Tako bo pridobil 180 sedežev in se lahko uvrstil v B kategorijo. — Hotel Pod Voglom ima namen dokončno urediti dependanso z 52 ležišči. Hotel »Jezero« bo vpeljal v prostore te-

posebno pomembno pa je, da bo Občinski ljudski odbor najel posojilo za zgraditev živnice na Vogel, kar bo v prid posebno zimskemu turizmu in športu.

Tudi v obrtništvu, posebno v so-

Koga čaka ta podstavek? Ze vrsto let ugibljejo o tem mimočo

kočo vodo, izgradil in povečal pa bo tudi restavracijske prostore, tako da bo pridobil 250 sedežev ter 12 sob z 20 ležišči, Šport hotel Pokljuka pa ima v načrtu gradnjo lastne garaže.

Za izvršitev teh nalog, kakor tudi nalog, ki so jih sprejeli s perspektivnim načrtom razvoja, pa je potrebno sodelovanje vseh Bohinjcov. Celo vrsto nalog bo moč urediti brez investicij, samo z dobro voljo prebivalstva. Posebno na področju turizma bo dosti prilike za sodelovanje.

-iv

Širom po domovini

V BEOGRADU 22.500 STANOVANJ

V Beogradu že dlje časa razpravljajo o tem, kako bi gradili stanovanja po novih predpisih čim bolj racionalno in ekonomično. Razprave niso bile brez uspeha. Po končnih sklepih bodo v Beogradu do konca leta 1961 zgradili 22.500 stanovanj. Tako bodo zgradili tisoč stanovanj več kot pa so jih zgradili po osvoboditvi do leta 1957. Tako zamisljena stanovanjska gradnja pa ne bo mnogo zboljšala stanovanjskih pogojev v glavnem mestu. Z njo bodo ohranili sedanje stanje 10,36 m² povprečno na prebivalca. Dosedanja stanovanjska gradnja namreč zadošča samo za tretjino pripravljena prebivalcev mesta po osvoboditvi, tako da bo mogoče šele od leta 1962 dalje računati z dejanskim zboljšanjem stanovanjskih pogojev. Zaradi hitrejše, cenejše in bolj ekonomične graditve v prihodnjih letih nameravajo intenzivno graditi stanovanjske bloke. Po perspektivnem planu bodo gradili v glavnem dvo ter dvo in pol sobna stanovanja. Obenem so pripravili tudi predpise za kategorizacijo stanovanj in njihove normative. Normativi bodo obvezni za vse investitorje in projektantske organizacije, da bi omogočili

cialističnem sektorju, nameravajo povečati proizvodnjo in vrednost uslug.

Za izvršitev teh nalog, kakor tudi nalog, ki so jih sprejeli s perspektivnim načrtom razvoja, pa je potrebno sodelovanje vseh Bohinjcov. Celo vrsto nalog bo moč urediti brez investicij, samo z dobro voljo prebivalstva. Posebno na področju turizma bo dosti prilike za sodelovanje.

-iv

stanovanjsko gradnjo, ki bi ustrezala ekonomski moči prebivalstva.

NOVA TOVARNA ZA 260.000 PNEVMATIK LETNO

V Pirotu so začeli graditi tovarno za izdelavo pnevmatik za avtomobile in motorna kolesa. Izdelovala bo nad 260.000 pnevmatik na leto. Računajo, da bodo do maja prihodnjega leta začeli poskušno proizvodnjo. Tovarna bo opremljena z najmodernejšimi stroji in bo vsa proizvodnja mehanizirana.

V teh dneh je na opatijski obali že precej živo. Sedaj se tam mudi okoli 2.500 turistov, med njimi je največ Nemcev in Avstrijev. V prvih mesecih letos je bilo na tej obali 60 % več turistov kakor v istem času lani.

DVE NAMESTO STO

Na trgu Oktobra revolucije in na Kvaternikovem trgu v Zagrebu gradijo dve veliki trgovski hiši. V teh hišah bodo tudi restavracije ter toliko prostora, kolikor ga sedaj zavzema okoli 200 manjših prodajaln v mestu.

Okopavanje krompirja

Novi trgovski in gostinski lokali na Bledu

V ponedeljek so odprli na Bledu novo trgovino z živilimi trgovskimi podjetji »Koloniale« v Zelenah. To je

GORENZKI VOLIVCEV OBLACE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.
Mali oglasi

MALI OGLASI

Pravnikom ne objavljamo malih oglasov pred vplaščilom. Cena malih oglasov je: preklic 20 din, izgubljeni 10 dinarjev, ostalo 12 din od besede, naročniki imajo 20 odstotkov popusta.

Telefonska številka naročniškega v glasnega oddelka je: Kranj 475.

Izgubil sem denarnico 24. maja od Gorenje Save do »Jelenje« Kranj. Najditevja prosim, naj jo proti nagradi vrne v glasni oddelku. 926

Izgubila sem zeleno jopico od Hrastja do konca Hrastja. Najditevja prosim, naj jo proti nagradi vrne v glasni oddelku. 927

Holehaker Fran, drž. izpr. dentist ne sprejema strank od 3. do 15. junija. 928

Iščem stanovanje ali sama izdelam nedovršeno v okolici Kranja. Naslov v glasnem oddelku pod »Gotovina«. 929

Zamenjam veče dvosobno stanovanje v Kranju, Poljska pot 2 za manjše, dvosobno v Kranju. Naslov v glasnem oddelku. 930

Kravo s teletom zamenjam za konja. Eventualno tudi prodam. — Aljančič, Hudo, Križe. 931

Sprejemem brivskega vajenca ali vajenko. Osojnik Stefan, brivec, Senčur 931a

Našel sem žensko rumeno jopicu od Pungrata do spodnje stopnice. Naslov v glasnem oddelku. 932

Izgubljeni zapestno uro v Struževem dobite pri Kogovšku, Stružev 56. 933

Prodam kompletni sadilec krompirja (filigared) za sajenje, okopavanje, jamčenje in zasipanje. Naslov v glasnem oddelku. 934

Prodam gnojne koše. Naslov v glasnem oddelku. 935

Prodam 2 čevljarska stroja »Singer« (flahšteparico in cilindrico), golobok otroški voziček in kopita — vse v najboljšem stanju. Cena nizka. V. Markelj, Ljubno 35, p. Podmart. 936

Dober radio, inozemski, z magičnim očesom 4 × 1 ugodno prodam. Huje 3, Kranj. 937

Prodam zaradi selitve 2 postelji, otroško posteljico, otroški voziček, 2 opvirja za posteljne mreže, moško kolo. Naslov v glasnem oddelku. 938

Kmetijska zadruga Besnica pri Kranju prodaja izručava za krompir in vprežno kosišnico. 939

Preklejem blok št. 37064, izdan v Komisiji trgovini v Kranju dne 31. marca 1958. 940

Izgubila sem ključe od »Delikates« do Britofa. Najditevja načršam naj jih proti nagradi vrne v glasni oddelek. 941

Gospodinjsko pomembno znamenje kuhe sprejemem takoj. Plača dobra. — Levičnik Ivan, zlator, Huje 39, Kranj. 942

Menjam enosobno stanovanje na Kalvariji in eno sobo v Stražišču za dvosobno v Stražišču ali Kranju. Podobnik, Stražišča ul. 9 ali Kalvarija 28. 943

Slovenec, star 26 let, po poklicu ključavnica, želim spoznati slovensko dekle v starosti od 18 do 26 let. Zeželena slika na naslov: Franz Zorko, Kleekamp 21-5, Steerkrade, Oberhausen, Zahodna Nemčija. 944

Poceni prodam kolarsko stružnico Universal in kolarsko orodje. Debeltjak Zvonko, Primskovo. 945

Preklejem št. bl. 37.069 izdan v Komisiji trgovini v Kranju dne 31. 3. 1958. Branka Auser.

OBJAVE

ZBOR VOLIVCEV OBRTNIH DELAVEC

Sindikalna podružnica obrtnih delavec zasebnega sektorja obvešča vse svoje člane, da je sklican zbor volivcev za volitve samoupravnih organov socialnega zavarovanja dne 2. junija 1958 ob 18. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. Pozivamo vse posameznike in vajence, da se zborna volivcev udeleže.

Občinski odbor sindikata obrino-komunalnih delavec Kranj

VPISOVANJE GOJENCEV V DRŽAVNO GLASBENO ŠOLO V KRAJNU

Dosedanji gojeni imajo vpisovanje 9. in 10. junija, novi gojeni pa 16. in 17. junija 1958. Podrobnosti na šolski oglašni deški. Ravnateljstvo.

KRANJSKO GRADBENO PODJETJE KRAJN

Samostojno kuharico za menzo podjetja in veče številno kvalificiranih zidarjev sprejememo takoj.

Pismene ali ustcene ponudbe sprejema uprava podjetja.

KGP KRAJN

PODGETJA, USTANOVE, POTROŠNIKI

Trgovska podjetja za promet s kurivom priporočajo, da nabavite potrebne količine premoga-lignita za zimo že v času spomladanskih in poletnih mesecov. Z odlašanjem nakupa se vam bo lahko zgodilo, da v jesenskem in zimskem času vaših potreb ne bo mogoče zadovoljiti, ker podjetja nimajo prostor za vskladiščenje večjih količin premoga, tedaj pa bodo dobave rudnikov zmanjšane zaradi hitrega porasta potrošnje. — Razen tega so predvidene od meseca avgusta naprej zimske cene za premog-lignit, ki bodo večje od letnih cen.

Trgovska zbornica okraja Kranj

AVTOPROMET KRAJN

VOZNI RED

JESENICE-KRAJN-LJUBLJANA-CRIKVENICA

Odhod	Jesenice	Prihod	23.55
3.00	Zirovnica		23.35
3.15	Lesc gl. cesta		23.25
3.20	Radovljica gl. cesta		23.20
3.30	Naklo		23.00
3.45	Kranj		22.55
3.55	Medvode		22.40
4.15	Ljubljana		22.20
4.35	Postojna		20.50
4.45			22.10
6.05			20.35
6.20			18.55
7.50	Reka		18.45
8.00	Crikvenica		18.00
8.45	Odhod		

Voz vsak dan od 1. 6. do 28. 9. 1958.

Potniki - izletniki - delavci poslužuje se avtobusne zvezne med Jesenicami in Crikvenico, sindikalisti z legitimacijami K-15 imajo 75% popust. Proga stopi v veljavo dne 1. junija 1958.

ZDRAVSTVENI DOM KRAJN

PRODAJA PREMOGA PO LETNIH CENAH

Trgovsko podjetje »KURIVO« Kranj, telefon 192 pripravlja vsem svojim odjemalcem nakup velenjskega lignita in krmeljskega rjavega premoga že sedaj, ker imajo te vrste premoga do konca julija po začetki rudniških kolektivov znatno nižje cene kot v času avgust-februar.

Na zalogi imamo tudi fižolke in paradižnikove.

SESTANKI UPOKOJENCEV

Upokojenci podružnice v Kranju, bivajoči na desnem bregu Save, imajo članski sestanke v ponedeljek, dne 2. junija ob 17. uri v Stražišču v gostilni »Benedikt«.

Upokojenci na desnem bregu Save pa v torek, dne 3. junija ob 17. uri v društvenih prostorih v Kranju.

Na obeh sestankih bo obravnavan novi pokojninski zakon in bodo izvoljeni delegati v skupščine Zavodov za soc. zavarovanje K polni udeležbi vabi odbor.

KINOLOGI GORENJSKE POZORI!

Sporočamo, da bo v nedeljo dne, 1. junija na športnem igrišču »TRIGLAV« v Kranju preglej športnih psov z rodovalnikom vseh pasem.

Gorenjeni, pripeljite svoje pse, ki se nimajo ocene! Pričetek ob 7. uri zjutraj!

KINOLOŠKO združenje LRS Ljubljana

OBJAVE

Mizaršemu mojstru Francetu Fajfarju iz Sp. Brnika se na tem mestu prav lepo zahvalim za tako humano in človekoljubno soštevje do bolnika. Že šesto leto sem v postelji in je bil tovarš Fajfar tako dober, da me je poipelj v naravo. Koliko veselja mi je napravil s tem prevozom, ne morem izraziti v besedi. Bolnik Galjot Franc, Sp. Brnik 23, Cerkle.

KINO

»RADIO« JESENICE, 30. maja amer. barv. film »MAŠČEVALEC IZ DALLASA«. Od 31. maja do 3. junija ang. barv. vistavni film »RICHARD III.«. Predstave v petek in soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri, ob 10. uri dopoldan matineja mladinskega filma.

PLAVZ« JESENICE, 30. maja amer. barv. film »LEPO JE BITI MLAD«. 31. maja in 1. junija amer. barvni film »MAŠČEVALEC IZ DALLASA«.

Predstave v petek in soboto ob 18. in 20. ur. V nedeljo ob 16., 18. in 20. ur. V nedeljo ob 16. in 18. ur. Na zalogi imamo tudi fižolke in paradižnikove.

ZIROVNICA, 31. maja in 1. junija ang. barv. film »LEPO JE BITI MLAD«. V soboto ob 20. uri. V nedeljo ob 16. in 20. ur. Na zalogi imamo tudi fižolke in paradižnikove.

DOVJE, 31. maja in 1. junija ital. film »ALI SMO LJUDJE ALI KAPLARJI«. V soboto in nedeljo ob 20. ur. V nedeljo ob 16. in 18. ur. Na zalogi imamo tudi fižolke in paradižnikove.

BLED, 30. maja do 5. jun. amer. barv. cinemascop film - drama »VZHODNO OD RAJA«. V petek ob 20.30 uri. V soboto ob 18. in 20.30 uri. V nedeljo ob 14., 16., 18. in 20.30 uri — ob 10. uri dopoldan matineja.

RADOVLJICA, 30. maja do 1. junija franc.-ital. cinemascop film »DESIRE«. V petek in soboto ob 20. ur. V nedeljo ob 16., 18. in 20. ur. Na zalogi imamo tudi fižolke in paradižnikove.

Organji TNZ so že po nekaj urah imeli napadalca v rokah. Bila sta B. F. in P. J. iz Britofa pri Kranju, ki sta dejanje tudi priznala. V opravilo sta navedla, da sta pač bila vinjena in da sta od napadnega hotela dobiti nazaj denar, ki sta ga tisti večer izgubila z njim.

LJUBNO, 30. in 31. maja amer. barv. film »BOREC«. V petek in soboto ob 20. ur. 1. junija amer. barv. film »ZVEZDA INDIJE« ob 16. in 18. ur.

SORA« SK. LOKA, od 30. maja do 1. junija ang. film »MADLEN«.

KRVAVC« CERKLJE, 31. maja in 1. junija amer. pustolovski film »YANKEE NA DVORU KRALJA ARTURA«. V soboto ob 20. ur. V nedeljo ob 16. in 18. ur.

NESREČE

ROPARSKI NAPAD NA VISOKEM

V torek zvečer se je P. I. iz Velovskega dokaj dobre volje vrzel na kolesu iz gostilne Bohinjc na Visokem. Toda na cesti sta ga dohitela dva kolesarja, ga nenadoma napadla, vrgla na tla, preteplila in mu vzela denarnico s približno 14 tisoči.

Organji TNZ so že po nekaj urah imeli napadalca v rokah. Bila sta B. F. in P. J. iz Britofa pri Kranju, ki sta dejanje tudi priznala. V opravilo sta navedla, da sta pač bila vinjena in da sta od napadnega hotela dobiti nazaj denar, ki sta ga tisti večer izgubila z njim. K. M.

V SEM ODBORNIKOM OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRAJN

Na podlagi 1. točke 126. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19-89/52) sklicujem:

7. SEJO OKRAJNEGA ZBORA IN 8. SEJO ZBORA PROIZVAJALCEV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRAJN

za sredo, dne 4. junija 1958 ob 8.30 uri v sejni dvorani okrajnega zbora, oziroma v sejni dvorani zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora Kranj.

Seji bosta predvidoma trajali dva dni in se bosta nadaljevali v četrtek dne 5. junija.

Za seji predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. Razprava in sklepanje o spremembni statuti okraja Kranj.
2. Razprava in sklepanje o odloku o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest upravnih organov OLO Kranj.
3. Razprava in sklepanje o ustanovitvi administrativne šole v Kranju.
4. Razprava in sklepanje o sanaciji podjetja »Elan« Zgoša.
5. Sklepanje o pripombah k osnutku zakona o varstvu kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti.

Za sejo okrajnega zbora še:

Najbolj brani pisatelji

Drobc iz ankete

Nedavna anketa v nekaterih knjižnicah po Gorenjskem je pokazala, da naši ljudje najraje bodo delo naslednjih desetih pisateljev: Henrika Sienkiewicza, Julesa Vernea, Emila Zolaja, Karla Maya, Jacka Londona, Leva Nikolajeviča Tolstoja, Charlesa Dickensa, Marka Twaina, Honoréja Balzaca in Aleksandra Sergejeviča Puškina. Če primerjamo okus naših bralcev s seznamom najbolj prevajanih pisateljev, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se ujemata s kulturnim nivojem v svetovnem merilu. Leta 1955 je največ preveden v tuje jezike doživel ruski klasični pisatelj Lev. N. Tolstoj (105 prevodov!), čigar Vojna in mir bo živel pač, dokler bodo ljudje hodili po našem planetu. 102 preveden je doživel Maksim Gorki, na tretje mesto pa se je z 90 uvrstil pisec fantastičnih zgodb Jules Verne. Od 60 do 80 preveden je stejejo William Shakespeare, Hans Chr. Andersen, Sv. pismo, Anton Pavlovič Čehov, A. S. Puškin in Fedor M. Dostoevski več kot 50 pa Jack London, Charles Dickens, Maks Twain in Honoré de Balzac. Tudi po svetu cenijo ljudje torej praviste literarne velikane kakor mi na Gorenjskem. — Samo »Indijanca« Karla Maya pogrešamo v tem spisu. Pri nas pa sili zelo v ospredje.

Zanimivo je primerjati število prevodov v posameznih deželah. Predvsem: Jugoslavija je s 738 preveden na 12. mestu — takoj za ZDA, kjer je izšlo le 818 preveden. Ta številka se nam združujejo majhna v primeri z ono v SZ (4282), vendar ne smemo pozabiti na številno narodnost, ki žive na velikanskem ozemlju SZ. Več preveden kot pri nas je izšlo še v Nemčiji, Franciji, CSR, Italiji, na Japonskem, Nizozemskem, Poljskem, v Španiji in na Švedskem.

Dela ameriškega zunanjega ministra Dullesa so prevedeli v šest tujih jezikov (torej niti v vse je-

PREMIERA NA DOVJEM

„Raj pa je to - gledališče?“

Tako naivno-premeteno vprašuje stara liška grča Josina v komediji Pera Budaka Klobčič. Budak je med Slovenci znan in priljubljen avtor, vtišnil se nam je v spomin zlasti pri Metežu, ki ga je pred leti izdal v knjižni obliku založba Obzorja. In medtem ko v Metežu zaživi z ljudmi vred tudi pokrajina pred nami, v Klobčiču skoraj ni sledu o njej. Tu imamo opraviti samo z ljudmi. Pa Lika? Trdi kamen, na katerem so zrasli ti ljudje, ki na njem žive — ali ga res ni kjer čutiti?

Na to vprašanje lahko odgovori samo uprizoritev. In tista, ki jo je v soboto, 24. maja, pokazala igralna družina kulturno-umetniškega društva »Jaka Rabič« na Dovjem, se je temu vprašanju raje izognila. Režiser (France Gaber) se je iz previdnosti kočljivemu liškemu ambientu približal samo v kostimaciji in postavil predstavo v »kjerkoli« prostor, zato pa se je naslonil predvsem na dogajanje in dialog. Dramaturška zgradba komedije je dobra v dialog duhovit; oboje včasih že nevarno sili v burku. In tudi režija je včasih že dvomljivo korakala ob tem nevarnem robu, vendar se ji je vedno — razen v enem samem primeru — posrečilo rešiti na trdna tla komedije.

Najzahtevnejšo vlogo Josine, bistra liška kmeta, pomirjevalca zdrha in žrtve nesporazumov, je odlično zaigral Rudi Mandič kot gost. S svojim naravnim hu-

zike držav-članic NATO), razprave podpredsednika našega ZIS tov. Edvarda Kardelja pa v sedem. Tudi to je dokaz, da si politike male Jugoslavije, ki hodi svojo pot in noče pripadati nobenemu bloku, pridobiava v svetu vedno več pozornosti. — zk

morjem in smislu za pravo more je dosegel, da je dejanje potekalo gladko in je uprizoritev ves čas ostala na dosteni višini. V svoji ženi Antuši (Silva Abruc) je dobil popolnoma enakovredno partnerico. Ta dva sta dajala tak predstavi in s svojim intimnim, prisrčnim in sproščenim igranjem pripomogla, da je igra v celoti resnično uspela.

Tetka Roža (Pavla Bergant) je bila zelo posrečena v prizorišču s svojim snubcem Mijatom (Ivo Račič). Zmotnega amerikančaka-ženina je zaigral Pavel Lotrič, Nada Kosmačeva pa njegovo poznejsjo nevesto. Škoda, da je nadarjeni Živko Lakota s svojo stransko vlogo ostal v sceni »velikih«. Tudi ostali igralci so se lepo vživeli v Klobčiču zagotavljajo res popoln uspeh.

Na koncu še vprašanje publiki:

Ali se vam ne zdi, dragi vaščani, da so ti mladi ljudje za ves svoj trud, za vse prečute večere in noči, zasluzili vsaj skromen aplavz? Malo nerodno je, če se dve uri sproščeno smeje več kot 200 ljudi, ploska pa jih na koncu le nekaj.

J. S.

Vso težo predstave je nosila mladina. In če bi bila uprizoritev samo povprečna — pa ni bila —, bi že samo to odtehtalo vse slabe strani. Skoraj vsem igralcem se je poznovalo, da so morali delati v angleščini in da bi ustvarili bolj izdelane like, če bi imeli več časa. Resnično bi bila škoda, da tako sposobni igralci in igralke ne bi pokazali vsega, kar zmorcejo, v komadu, za katerega bi imeli dovolj časa. Njihove kreacije v Klobčiču zagotavljajo res popoln uspeh.

Na koncu še vprašanje publiki:

Ali se vam ne zdi, dragi vaščani,

film, ki jih gledamo

PUSTOLOVŠČINE

V BURMI

je ameriški film, ki ga je za producenta Warner Bros posnel režiser Raoul Walsh. Na filmski trak so posneli zgodbo, ki zelo zgrovno, ne da bi skušala prikriti grozljivo resnico o vojni, priopoveduje o diverzantski akciji med II. svetovno vojno v Burmi. — Skupina ameriških padalcev se potem, ko je uničila japonsko radarско postajo, vrača v svoje oporišče. Na poti proti cilju pa morajo padalci premagati vrsto nadčloveških naporov, ki postanejo še posebno nezmočni, ko zaradi napada Japoncev izgube zvezo z radijsko postajo. Džungla, lakota, mrzlica, izčrpanost, redčijo vrste padalcev. — Glavna vloga — komandant skupine, je bila posvečena Errolu Flynnu, ki je izobiloval topel lik človeka - borca, osebnost, ki je gledalec ne pozablja čez noč. Vsekakor pa je imel ta renomirani igralec, ki ga poznamo predvsem kot nepremagljivega ljubimca, to pot z izbiro vloge več sreče.

V čem je namen filma? Ne-

dvomno v propagandi. Ta pa žal filmsko zgodbo zavaja v tendencioznost, ki razgalja vse grozote pobiranja in klanja tako neposredno in iskreno, da se gledalec nehoti zgrozi. Posamezni prizori izvenne res hudo pustolovska, vendar pa je v vsej zgodbi preveč tragike, da bi zaslužila naslov »pustolovščine«.

Kaj pa umetniška plat filma. Ta je utajena in hkrati izpovedana v človeku, ki v neenakem boju s sovražnikom in zadržano džunglo živi in hkrati umira. — Glavna vloga — komandant skupine, je bila posvečena Errolu Flynnu, ki je izobiloval topel lik človeka - borca, osebnost, ki je gledalec ne pozablja čez noč. Vsekakor pa je imel ta renomirani igralec, ki ga poznamo predvsem kot nepremagljivega ljubimca, to pot z izbiro vloge več sreče.

aa

Ob koncu gledališke sezone v Kamniku

Koncert mladih na Jesenicah

V okviru letosnjega jeseniškega mladinskega festivala je bil prireden tudi koncert gojencov jeseniške glasbene šole in pevcev jeseniške gimnazije. V petek zvečer je mladina tesno zasedala dvorano jevišnega gledališča; zategadelj lahko brez zadrege trdimo, da je bil koncert gojencov glasbene šole ter pionirske pevske zbor jeseniške gimnazije najstevilnejša obiskana prieditev med vsemi prireditvami letosnjega jeseniškega mladinskega festivala. Pa ne samo mladina, tudi starši in predvsem prosvetni delavci so pokazali za tokratni koncert, s katerim so mladi jeseniški glasbeniki dostojno počastili 66. rojstni dan predsednika Tita, izredno zanimanje.

V prvem delu so nastopili v

Radovljiska mladina na Dan mladosti

Na večer pred Dnevom mladosti je bila v dvorani kina v Radovljici svečana akademija.

Pred polno dvorano poslušalcev so se na okusno okrašenem oduv v dveh urah zvrstili pevski in cistaški zbori ter deklamatorji. To pot so nastopili z dvema deklamacijama tudi gojenci otroškega vrtca iz Radovljice. Za njimi pa so pionirji prvega razreda radovljiske osemletke nastopili s skupinskim prizorčkom.

Težišče programa pa je bilo na pevskih točkah. Nastopili so kar trije pevski zbori obeh osemletkov iz Radovljice, vsi pod vodstvom pevovodje tov. Antonia Dolinška. Med temi zbori se je posebno odlikoval mladinski pevski zbor, ki je na mah osvojil poslušalce. Med narodnimi in umetnimi pesmimi je bila najlepše izvajana pesem »Ob večerni urici.«

Med ostalimi točkami programa moram posebej omeniti nastop folklorne skupine pionirjev s I. osemletko v Radovljici, ki so zaplesali nekaj gorenjskih plesov. Ne smo pozabili tudi deklamacij učenke Radoanke Balut in pripadnika tamburaške skupine iz Ljubnega, ki je vse prisotne razvedrila z vrsto narodnih in partizanskih pesmi.

N. R.

DKPD »Solidarnost« v Kamniku je zaključilo letošnjo sezono z uprizoritvijo Tiemayerjeve

drame »Mladost pred sodiščem«. V okviru dramskega in režiserkega tečaja, ki je trajal od decembra, je igro režiral tov. Ciril Berglez.. Pod njegovo spretno roko je dejanje zaživilo na odru v vsej tragični resničnosti. Igralci so dobro obvladali diktijo in prostor, le škoda, da režiser ni upošteval pomanjkljivosti odra, ki dogajanja v ozadju scene kaj slabu posreduje poslušalcem v sredini dvorane. Tako je v nekaterih prizorih, ko igralci ne gorovijo obrnjeni proti dvorani, beseda zbledela in gledalci niso teksta v celoti slišali.

Režiserja, ki je prvič na odru, bi morali priedelitev opozoriti na te pomanjkljivosti, ki jih sam pač ne more vnaprej vedeti.

Občinstvo, ki je v lepem številu napolnilo dvorano, je igro sprejelo s toplim in dolgotrajnim odobravanjem, kar je režiserju in igralcem lepo priznanje. Miran in dostojanstven je bil v vlogi sodnika Dušan Osredkar. Prav tako je bila zelo prepričljiva igra Mare Rotove v vlogi nadzornice. Dobro sta odigrala vlogi razvojenih in tragično prizadetih zakončev Zdenka Matovrhova in Oto Fink, medtem ko je Ela Vidicjeva z vlogo stare Marije podala eno svojih najboljših kreacij. Mladinsko trojko, ki je zaradi zločina stala pred sodiščem, so podali Tina Skorjančeva, Tone Ipavec in Silvo Balantič. Težko bi našel za te vloge boljše igralce, kot so ti trije najmlajši člani igralske družine »Solidarnosti«. Upravičili so zaupanje režiserja in navdušili občinstvo. V manjših vlogah sta nastopila še Jože Brezovnik in Franc Časl. Igralci ne pojedino upoštevali pomanjkljivosti odra, ki dogajanja v ozadju scene kaj slabu posreduje poslušalcem v sredini dvorane. Tako je v nekaterih prizorih, ko igralci ne gorovijo obrnjeni proti dvorani, beseda zbledela in gledalci niso teksta v celoti slišali.

Režiserja, ki je prvič na odru, bi morali priedelitev opozoriti na te pomanjkljivosti, ki jih sam pač ne more vnaprej vedeti.

Za zaključek dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega

začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna recitacija Aškercevega »Kronanja v Zagrebu« in predvajanje Prešernovega začetka dramskega tečaja, ki ga je obiskovalo 30 mladih igralcev iz kamniškega okoliša, je bila v petek zvečer v dvorani Doma akademija iz nekaterih točkami iz obširnega naštudiranega programa. Med recitacijami sta bila posebno učinkovita zborna rec

MLADA RASIP

Po praznovanju

V nedeljo je praznoval naš ljubljeni maršal Tito svoj 66. rojstni dan. Ker nas ima maršal Tito zelo rad, je ta dan posvetil nam pionirjem. Na Dan mladosti se je vsa jugoslovanska mladina pripravljala skoraj dva meseca. Na vseh šolah in po vseh krajih je mladina tekmovala v športu in prijevala razne proslave. Tudi v Kranju je bilo izvedenih mnogo tekmovanj in proslav. Tudi mi smo priredili lepo proslavo, po proslavi pa smo odšli na športno igrišče Triglav, kjer smo tekmovali z učenci drugih šol. Doživeli smo

Balderman Aljoša, učenka 5. razr.

ALI ŽE VESTE...

... da je že nekaj tednov odprta v glavnem mestu Belgije, Bruslu, svetovna razstava. Na tej razstavi je zastopana tudi naša država. V krasnem razstavnem paviljonu vidimo prikazane gospodarske možnosti naše države. Razstavljamo predvsem bogastvo naših rud, les, prikazano pa je tudi izkorisčanje vodne energije in gospodarsko sodelovanje z drugimi državami. Največje pozornost obiskovalcev, ki prihajajo iz vseh delov zemeljske celine, pa vzbujajo umetniška dela slikarjev in kiparjev ter razstavljenne fotografije, ki prikazujejo naša najbolj znana letovišča in turistične kraje.

... da se bo pridružila velikim elektrarnam na reki Dravi, to je elektrarnam v Vučuru, Vučenici, Ožboltu, Dravogradu, Fali in na Mariborskem otoku nova velikanica, ki jo bodo začeli graditi blizu vasi Hajdoše, ki leži na Ptujskem polju. Nova hidrocentrala bo proizvajala okoli 300 milijonov kilovatnih ur na leto.

... da so se mladinci: Vlado Kobe, Zvone Bečaj, Janko Plut ter Tone Muc, vsi doma iz črnomajske občine, ponovno vrnili delat na avto cesto. Ti mladinci so se javili že v prvo brigado, navdušenje nad življenjem in delom v mladinski brigadi jih je tako prevzelo, da so se javili sedaj ponovno na avtostrado.

... da je kmet Dušan Dragomirovič iz vasi Prahovo nedavno ujel z golimi rokami veliko ribo. Ko je šel pred dnevi ob Donavi, je opazil, da se premetava v vodi blizu obrežja velik som. Hitro je sežul čevlje in zabredel v vodo. Zagrabil je žival za škrge in hotel soma izvleči iz vode. Sele tedaj pa je opazil, da je žival hudo velika in bi mož, ko je vlačil velikana iz vode kmalu sam utonil. Pozneje so ugotovili, da je som bil dolg nad dva metra in je tehtal nad 70 kilogramov.

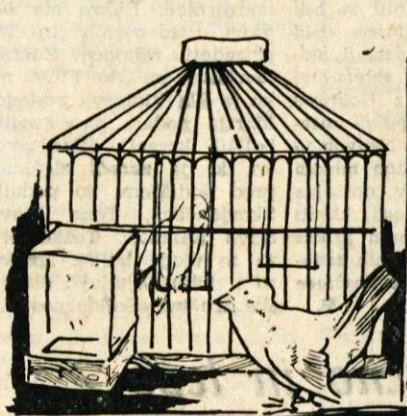
... da ima mladinec Radoslav Šimonovič iz vasi Streljina, blizu znane letovišča Makarska izreden spomin. Na pamet vam lahko pove nad 500 daljših in krajskih narodnih pesmi. Ce bi hotel mladi guslar vam te pesmi odpeti ob spremljanju gusel, bi to trajalo celih štirinajst dni.

Pele:

Vrabček in kanarček

Pod oknom je visela kletka s kanarčkom. Z neba so žareli prvi žarki po mladnega sonca in kanarček se je grel v zlati toploti. V ozkem prostoru je z male gugalnice skakaljal na korite in nazaj. To je neutrudno ponavljal in od časa do časa žvrgolel.

Na vrtu, ob oknu, je na veji še golega kostanja sedel vrabec. Ni bilo prvič, da je priatel na ta kraj. Dan za dan je prihajal na kostanj ob oknu, se vsebel na vejo in poželjivo gledal v kanarčkovo

kratko. Vrabec je bil lačen, kajti bilo je zgodaj pomladni, ko si je narava komaj pričela nadavati pomladno oblačilo, in

skledo, v svoji začasni lakoti si pa spregledal te rešetke. Kako rad bi poletel s teboj v zeleni gozd in pod sinje nebo ter se veselil zlate prostosti! Le-ta pa mi je vzeta; nesrečen jetnik sem in moje življenje je bore malo vredno, kljub polni skledo.

Vrabec se je zamislil in glej čudo, kotorice s prosom se mu ni zdelo več tako vabljivo.

Hvala ti, brat in bodi mi zdrav! je dejal in razpel peroti. Ni čutil več lakote, niti ni več zavidal ubogemu kanarčku. Srečen in lahkonen je vzletel pod sinje, svobodno nebo.

Deklica je ostala sama. Nekega dne se je sprehajala po vrtu. Ko je zagledala tam konjevo kožo, jo je nejavočno sunila z nogo ter rekla: »Neumna žival — kako si se mogla zaljubiti v človeško bitje!«

Komaj je izgovorila te besede, se je konjeva koža nenadoma premaknila. Ovila se je okoli dekllice ter jo v rahlem vrtincu dvignila v zrak.

Pravijo, da je bil to mrtvi konj. Odnesel je dekllico v gozd na neko drevo

UGANKA

MAGIČNI KVADRAT

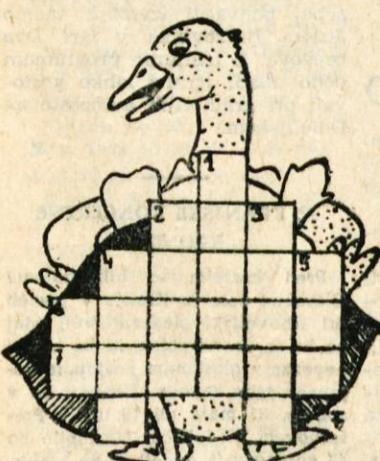
A A A A
A A A A C
C D E I I
M M N N R
R R R V V

Besede pomenijo: igra, ravnina, predniki Madžarov, meseč, žensko ime.

Ancica. Rešitev: drama, ravan, Avant, marez.

KRIŽANKA: GOS

Vodoravno: 2. domaća žival, 4. športno orodje, 7. starogrška državica na Peloponezu.

ZA SMEH

DOBRA TOLAZBA

Mraz nas že malo vznemirja in meglja se vleče po vseh kotih in povsod je gripe dovolj. Pa tudi naš Mihec je obolel, vrat ga boli in joka. Pa ga tolazi dobra sestrica: »Nič ne maraj, Mihec. Misli si, kako bi te šele bolelo, če bi bil žirafa!«

KAJ JE SRAMOTA?

Mimica odloži knjigo, ki jo je brala in povpraša mamico: »Mama, kaj pa je to — goreča sramota?«

Mamica: »Drave, ki jih kadi naš očka!«

Navpično: 1. slovensko obmorsko mesto, 2. gozdn sadež, 3. telovadne vaje, 4. čedne, 5. pojav na železu, 6. šumnika.

Rešitev: k, gos, loper, žebel, Sparata, A

in takoj zavita v konjevo kožo, se je deklica počasi spremena v sviloprejko — prvo sviloprejko na zemlji. Kitajska pravljica:

Prev. M. Š.

*Je ječe Ti pišem,
mama ...*

Bliža se noč. Lačna sem. Nikogar ni, ki bi mi pomagal. Kako težko je včasih živeti...

Vem, da bi mi bilo takoj laže, če bi bila Ti ob meni, mati. Ti si edina, ki me zna potolažiti, ti si edina, ki razumeš svojega otroka.

Glejl! Odleglo mi je! Saj sem vendar pri Tebi. Kaj bi se žalostila, saj sem v mislih pri Tebi!

Kako lepo je bilo včasih. Bila sem še majhna, vendar so mi nekateri dogodki ostali globoko v spominu. Najbolj se spominjam Tvoje dobrote. Spremljala me je povsod. Ko sem takrat uživala Tvojo ljubezen, je nisem čutila. Mislim sem samonase. Nikdar mi ni prišlo na misel, da kdaj trpiš. Zdaj Te razumem, mama. Rada bi Ti pomagala. A mrzli železni okovi me ne puste otdot...

Le pensem mi je ostala zvesta. Vrača me k Tebi in mi je laže...

Mama, ne jokaj več. Prišel bo dan rešitve. Posijalo bo toplo sonce svobode. Vrnila se bom k Tebi in spet bo lepo kakor včasih. Dotlej Te priporočam zemlji, naši materi. Varuje naj Te pred sovražniki do mojega prihoda.

Petek Hedvika, učenka VI. razr. osemletke v Preddvoru

Mali hišni svet

Mi že imamo mali hišni svet, na dvorišču in v hiši, vsepotovod je red.

Pionirji skupaj se igramo, radi se imamo.

Na dvorišču in vsepotovod pobiram papirčke in nesnago vso, pa nič se ne prepriamo.

Mi prijateljki smo vsi zares, ob praznikih zakurimo še kres.

Mi smo mali hišni svet, v hiši mora biti red!

Hafner Nataša, učenka 3. razr.

Nagajivka

Naša Metka se kislo drži, rada prodala solzice bi tri, pa jih ni, pa jih ni.

Holadri, Metka, hočeš Medvedka, bosta plesala polko solzic? Pa se je Metka brž zasmajala, polko pa bosta jutri plesala, ko se nabere spet kaj solzic.

Teta Darina

DR. ALJEHIN : BOGOLJUBOW — Petersburg 1913:

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—b5, a7—a6, 4. Lb5—a4, Sg8—f6, 5. 0—0, d7—d6, 6. d2—d4, b7—b5, 7. d4×e5, d6×e5, 8. Dd1×d8+, Sc6×d8, 9. La4—b3, Lf8—d6 (dobro je tudi 9..., Sf6—d7, 10. a2—a4, b5—b4 z enako igro), 10. Tf1—e1, Lc8—e6, 11. c2—c3, Sf6—d7 — črni je izenačil pozicijo.

Deklica je ostala sama. Nekega dne se je sprehajala po vrtu. Ko je zagledala tam konjevo kožo, jo je nejavočno sunila z nogo ter rekla: »Neumna žival — kako si se mogla zaljubiti v človeško bitje!«

Komaj je izgovorila te besede, se je konjeva koža nenadoma premaknila. Ovila se je okoli dekllice ter jo v rahlem vrtincu dvignila v zrak.

Pravijo, da je bil to mrtvi konj. Odnesel je dekllico v gozd na neko drevo

Kako se naučim igrati šah?

c) Rubinsteinova obramba

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—b5, a7—a6, 4. Lb5—a4, Sg8—f6, 5. 0—0!, Sf6×e4 (bolj solidno daljevanje je Lf8—e7!), 6. d2—d4!, b7—b5!, 7. La4—b3, d7—d5!, 8. d4×e5, Lc8—e6, 9. c2—c3, Lf8—e7 (lahko tudi Lf8—c5!), 10. Sb1—d2, 0—0, 11. Lb3—c2, f7—f5 (slabše je Se4×d2 nadaljevanje 12. Dd1×d2, f7—f5, 13. e5×f6, Lf7×f6, 14. Sf3—g5, Lf6×g5, 15. Dd2×g5 itd.), 12. e5×f6 e. p., Se4×f6, 13. Sc2—b3!, Le6—g4, 14. Dd1—d3! in črni ima precej težav, če hoče uspešno preprečiti vse pretnejše belega.

d) Riga-varianta

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—c5, a7—a6, 4. Lb5—a4, Sg8—f6, 5. 0—0!, Sf6×e4 (bolj solidno daljevanje je Lf8—e7!), 6. d2—d4!, b7—b5!, 7. La4—b3, d7—d5!, 8. d4×e5, Lc8—e6, 9. c2—c3, Lf8—e7 (lahko tudi Lf8—c5!), 10. Sb1—d2, 0—0, 11. Lb3—c2, f7—f5 (slabše je Se4×d2 nadaljevanje 12. Dd1×d2, f7—f5, 13. e5×f6, Lf7×f6, 14. Sf3—g5, Lf6×g5, 15. Dd2×g5 itd.), 12. e5×f6 e. p., Se4×f6, 13. Sc2—b3!, Le6—g4, 14. Dd1—d3! in črni ima precej težav, če hoče uspešno preprečiti vse pretnejše belega.

SPANSKA IGRA BREZ POTEZE

3..., a7—a6

Obramba v španski igri brez 3..., a7—a6, torej brez prednosti, ki jo daje ta poteza, v zadnjem času v turnirski praksi ne srečamo več. Kljub temu pa si oglejmo, zakaj so šahovski mojstri opustili špansko i gro brez

tretje poteze črnega a7—a6. Često črni igra kot v prejšnji variantah, pozicijo na šahovnici pa je drugačia le toliko, ker črni ni igral a7—a6, beli pa Lb5—a4. Obramb brez 3..., a7—a6 je precej, vendar pa le za nekateri meni šahovska teorija, da so kolikor toliko dobre.

d) Steinitzova obramba

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—b5, Sg8—f6, 4. 0—0 (Najbolje!), Lc8—d7, 5. Sb1—c3, Sg8—f6, 6. Lb5×c6! (s to potezo beli prisili črneg, da bo moral igrati e5×d4 in si s tem že bolj oslabil položaj v srednjišču). Ld7×c6, 7. Dd1—d3!, Sf6—d7, 8. Lc1—e3, e5×d4, 9. Le3×d4 — beli stoji bolje.

b) Obramba z 3..., Sg8—f6

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—b5, Sg8—f6, 4. 0—0 (Najbolje!). Vse ostale poteze: d2—d3, d2—d4, Dd1—e2, Sb1—c3, so slabše, Sf6×e4,

5. d2—d4, Se4—d6, 6. Lb5—a4, e5—e4, 7. Tf1—e1, Lf8—e7, 8. Sf3—e5, 0—0, 9. Sb1—c3, Sd6—f5 (slabše je Le7—g5), 10. Lc1—e3, Sc6×e5, 11. d4×d5, d7—d6, 12. Le3—f4, e4—e3!, 13. f2×e3, d6×e5, 14. Lf4×e5, Dd8×d1, 15. Ta1—d1, Le7—c5, 16. Le5—d4, Lc5—b6 — z enakimi možnostmi nadaljevanja.

In zdaj si za konec našega razgovora o španski otvoriti oglejmo še dve zanimivi parti:

1. e2—e4, e7—e5, 2. Sg1—f3, Sb8—c6, 3. Lf1—b5, Sg8—f6, 4. 0—0, d7—d6 (na tem mestu bi moral črni vsekakor igrati Sf6×e4), 5. d2—d4, Sf6×e4? (Prepozno in sedaj je ta poteza že prav zelo slabá), 6. d4—d5!, a7—a6, 7. Lb5—d3, Se4—f6, 8. d5×c6, e5—e4, 9. Tf1—e1

V TEDNU USMERJANJA MLADINE V POKLICE

V kranjskem okraju je 309 prostih učnih mest v obrti

Reden dotok kvalificirane delovne sile je za splošen razvoj in napredek gospodarstva, v zvezi s tem pa tudi za povečanje delovne storilnosti, izboljšanje kakovosti proizvodov ter storitev eden prvih in najvažnejših pogojev. Obrotništvo je panoga, ki največ vzgaja mladi kader, tudi za druge panoge našega gospodarstva. Zato pa je potrebno ravnino vajencem v obrti posvečati mnogo več pozornosti kot doslej in skrbeti za to, da se poveča njih število, upoštevajoč pri tem kajpada perspektivni plan razvoja obrti v prihodnjem ekonomskem razdobju. Posebno velja to za tiste poklice, ki so v upadu ter za uslužnostne in reparaturne poklice.

V tednu usmerjanja mladine v poklice od 26. maja do 1. junija je naloga vseh merodajnih činiteljev, da seznanijo starše, mladino in vzgojitelje z vsemi strokami in poklici ter prikažejo, kakšnega posameznika je pravilna izbira poklica. — Seveda pa je pri tem treba upoštevati razpoložljiva učna mesta in ostale činitelje, ki igrajo važno vlogo pri vzgoji mladega kadra.

Ker se s 1. junijem prične redno vključevanje mladine, je Poklicna posvetovalnica v Kranju že v marcu in aprilu zbrala podatke o razpoložljivih učnih mestih. Po nepopolnih podatkih — vse delavnice namreč še niso storile svoje dolžnosti, da bi javile potrebe — je na področju okraja Kranj prešlo 309 učnih mest v obrti in to za kovače 11, ključavnarje 11, kleparje 12, mehanike 4, avtomehanike 11, vodovodne inštalaterje 4, avtokaroseriste 1, elektroinstalaterje 11, elektromehanike 1, soboslikarje 11, pleskarje 28, pečarje 6, steklarje 3, tesarje 12, zidarje 9, krovce 2, kamnoseke 3, izdel. cementnih izdelkov 2, barvarje 1, mizarje 43, kolarje 4, sodarje 1, lesotruštarje 4, krojače moških oblik 12, krojače ženskih oblik 22, pletilice 5, dežnikarje 1, vrvarje 1, sedlarje 1, čevljarje 8, izdelovalci zgnjnih delov obutve 1, izdel. copat 1, strojarje 1, peke 12, slajčarje 4, mesarje 21, sirarje 1, brivec-frizerje 17, fotografje 2, ta-

petnike 5, dimnikarje 9 in vrtnarje 1.

Podrobna pojasnila in naslove prostih mest, kakor tudi podatke o predpisani predizobražbi nudi interesentom Poklicna posvetovalnica OLO Kranj in občinske posredovalnice za delo. Obrotina zbornica pa bo v sodelovanju s temi organi v sezoni vključevanja (julij, avgust) večkrat objavljala v »Glašu Gorenjskega prosta učna mesta. V primerih, kadar so mladinci v dvomih, kateri poklic bi se jim najbolj prilegal, naj svojo ročnost in sposobnost preizkusijo pri Poklicni svetovalnici. Vodjem delavnic in mojstrom pa bi pripovedali, naj z vključevanjem ne odlašajo do zadnjega, kajti le pri pravočasni in pravilni kadrovske politiki bo moč doseči uspeh pri sprejemanju obrtnih vajencev.

UK

Ena izmed možnosti

Kam po maturi? Ena izmed vabljivih možnosti je tudi odhod v vojaško akademijo ali oficirsko šolo.

Na sliki: gojeni Vojaške tehnične akademije proučujejo delovanje motorja.

Poklicni interesi in izbira poklica

S psihološke strani označujejo človekovo osobnost med drugim tudi poklicni interesi, saj usmerjajo človeka na zanj izredno pomembnem živiljenjskem področju. Po mnenju mnogih psihologov je poklicni interes relativno trajno nagnjenje (usmerjenost) k opravljanju tega ali onega poklica ob občutku ugodja na osnovi posameznikovega lastnega vrednotenja.

Na nastanek poklicnih interesov vplivajo deloma prirojena razpoloženost, deloma, in to predvsem, pa okolje in zavestna vzgoja. Zaradi to v poklicnih interesih posameznikov kaže družbenia zavest razreda in dobe.

Naš čustveni odnos do poklica se ravna po poznaju poklicnega dela in pogojev tega dela. Če naj človek dela in si pridobiava izkušnje, mora za svoje delo imeti zanimanje, veselje. Tega zanimanja in veselja se navadno dobro zavese-

damo in ga poznamo. Pri starejših ljudeh je to zanimanje in veselje ustaljeno, medtem ko je pri mladini v mnogih primerih sicer zelo goreče, vendar neuravnoteženo in zato nestalno. To zanimanje tudi dostikrat ni vezano na vse delo, temveč le na posamezna opravila v želenem poklicu, predvsem seveda na prijetnejša, ki jih radi opravljamo, medtem ko se izognimo neprijetnih opravil.

Opoznamo teda, da vodi izbira poklica samo na podlagi zanimanja in veselja, brez realne ocenitve lastnih možnosti in izkušenj, zato pogosto do neuspeha. Za uspeh v kateremkoli poklicnem delu so tedaj potreben trije činitelji, namreč možnost, izkušnja (empirija) in zanimanje.

Pri sprejemjanju vajencev so pokazali rezultati, da je šele trojica naštetih faktorjev skupaj dala zadovoljive uspehe in zadovoljstvo v poklicu, medtem ko je izbira poklica, opravljena samo na podlagi želja, dostikrat zgredena in neuspešna.

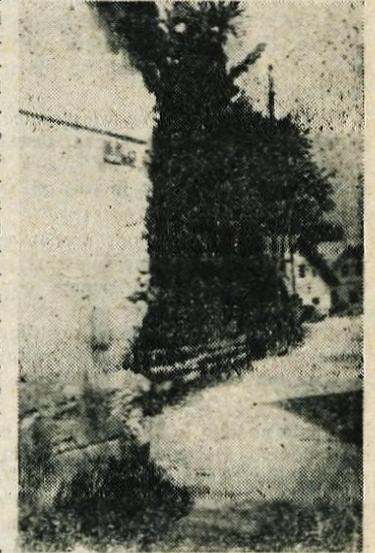
V vsakdanji praksi smo prevezeli nagnjeni k pojmovanju, da se ti trije činitelji med seboj nadomeščajo, namesto k edino točnemu in

pravilnemu, da se med seboj vežejo in dopolnjujejo. Pogosto nas na primer zanima poklic, za katerega nimamo zadosti zmožnosti ali znanja, pa smo mnenja, da bosta »dobra volja« in veselje nadomeščila pomajnjive zmožnosti in znanja. Zgodi se, da imamo za kak poklic sicer vse pogoje, to je izrazite možnosti in zadostno znanje, nimamo pa interesa, pa se zanamamo, da bo zanimanje, veselje za poklic, prislo z delom. Temu ni tako. Če ni možnosti, si ne moremo z nobenim prizadevanjem pridobiti potrebnih izkušenj; če ni zanimanja, ne bomo delali v veselju. Veselje do dela pa je tisto pero, ki nas žene k dejavnosti, nas mobilizira, da vložimo v delo svoje najboljše sile in nas obranja, da svoje sile uporabljamo kar najbolj ekonomično. Težave, na katere naletimo prej ali slej v vsakem poklicu, prebrodimo le, če smo na svoj poklic navezani, če je zanimanje za poklicno delo tolikšno, da nas »potegne« čez težave. Poklic bomo torej izbrali dobro, če izberemo takega, za katerega imamo potrebne možnosti in potrebujo znanje ter interes.

K. F.

DAJMO HIŠI
LEPSO PODOBO!

Nikar ne mislite, da so divjali okrog te hiše poulični bojil To je le tista nevšečna hiša v Hotemohu pri Kranju, ki sili s svojim vogalom na cesto in zastira že takto in tako nepregleden ovinek. Da

Pred 15-letnico ustanovitve Prešernove brigade

„Morala“ je prišla

Marca meseca je menda bilo, leta 1945. Prešernova brigada je bila v Selški dolini, ko je prišlo povelje, naj krenemo na pohod. Kam? Kot navadno, smo nadlegovali komandirja, naj nam pove, kam pojdemo, kot navadno ob takih prilikah se je komandir Ilija pošalil, češ: »Tovarišja, to pot pa kar v Trst! In že smo krenili čez Martinj vrh, preko Blegoša, Novakov v Cerkno. Bil sem pri težkem minometalu. Naši dve zvesti prijatelji, muli, sta krepko koraklji v vleki »shranili za minometalec.

Po napornem maršu smo prišli v Cerkno, kjer smo, utrujeni in lačni, polegli in počivali. Komandir Ilija se je vrnil iz štaba brigade, kamor je bil šel po informacije, zelo resnega obraza, in ukazal kuharjem skuhati močnik, če imajo še kaj moke, borci pa naj ostanejo pripravljeni in naj si ne sezuvajo čevljev.

Nismo še vsi podjedli na hitro skuhanega močnika, že se je oglast komandir s poveljem: Naprej! Čez dan so bile praske s sovražnikom pogoste, ponoči pa smo marširali, tako da smo bili nazadnje že docela izčrpani.

Vasi, kjer smo hodili, so bile večinoma vse požgane in prazne. Unicil jih je okupator. Posebno teživo nalogo so imeli intendanti,

Pismo Občinskemu komiteju LMS Kranj

Vaš tovariš je lahko vrgled drugim

Pred dnevi je prišlo na Občinski komite LMS v Kranj pismo iz Petrovca na Mlavi. Med drugim je v pismu napisano takole:

»Dragi tovariši,

V naši enoti služi vojaški rok tudi vojak Stane Stare. Želimo, da preko vas seznamite vso mladino, da omenjeni tovariši v naši enoti dobri in samoiniciativno opravljajo svoje naloge pri pouku. S svojim delom, obnašanjem in tovariškimi odnosi lahko tovariš Stare kot mladince služi za vzgled ostalih mladincem, saj je dober vojak in tovariš, kar pozitivno vpliva tudi na ostale tovariše v naši enoti.

Naša posebna želja je, da prav sedaj, pred Dnevom mladosti seznamite njegove tovariše z delom tovariša Staneta, da bi tudi oni šli po njegovi poti in tako opravljajo naloge, ki jih pred nas postavlja naše ljudstvo, ZKJ in tovariš Tito. Tudi starši in vaša organizacija so lahko ponosni nanj.

S. f. — s. n.
Za komite V. p. 4660
Pero Novaković

ki so morali skrbeti za hrano. Bili so noč in dan na nogah, da so utrujenim borcem preskrbeli vsaj nekaj toples hrane. Tudi za vodo je bilo včasih težko in večkrat so kubarji topili umazan sneg v kotlih, pa se veseli so bili, da so ga sproš dobili.

Po raznih bojih okrog Predmeje, je dobila brigada ukaz, naj se prebije v Trnovski gozd, kar nam je po hudi borbi tudi uspelo. Naši ubogi muli sta žvečili smrečje, kadilci pa so zavijali suho bukovo listje, vsi pa smo bili že drugi dan brez vsake hrane. Intendanti so bili nekam izginili in ne duha ne sluha ni bilo o njih. Zastonj tolažili, da morajo vsak čas priti in prineseti hrane. — Tretji dan sklice komandan vse borce in funkcionarje. Ko smo bili zbrani, začne komandan: »Tovariši, vem, da je hudo. Lačni smo in žejni, že tretji dan smo brez hrane in težko je vzdržati. Le tako visoka morala kot je vaša, ne kloni! Vzdržite se samo malo, bliža se nam IV. armija, potem bo pa vse bolje! Sredi njevega govora zagledamo naše intendantne, ki ženo rebrasto kravico

Nismo še vsi podjedli na hitro skuhanega močnika, že se je oglast komandir s poveljem: Naprej! Čez dan so bile praske s sovražnikom pogoste, ponoči pa smo marširali, tako da smo bili nazadnje že docela izčrpani.

Vasi, kjer smo hodili, so bile večinoma vse požgane in prazne. Unicil jih je okupator. Posebno teživo nalogo so imeli intendanti,

Pismo Občinskemu komiteju LMS Kranj

Stab Prešernove brigade 1954 na Mohorju — komandant Svaran, nastrelnik komandanta Karel, načelnik Stane, komisar Davorin

po kolovuzu. Tudi komandant jih je zagledal, se nasmehnil ter počkal z roko: »Evo, tovarišja, »morala« se bliža! In konec je bilo govor. Kravico smo pojedli tako, da so ostali menda samo parklji, rogovci in koža. Spominjam se, da sva z brigadno bolničarko skuhala v moji porcijski črevi in jih pojedla z največjo slastjo.

Naslednji večer smo odkorakali v Podgorod, kjer smo bili v zasedi. Drugo jutro se je začel boj, ki je bil zelo hud. Padel je naš komandir, ranjen sem bil tudi jaz precej hudo, razen mene tudi bolničarka in še neko dekle, ki nam je ponosi iz vasi Oglarje prineslo tobaka, pa ni moglo več nazaj. Vse tri in ostale ranjence so nas odpeljali v bolnico v zaledju, pozneje pa v bolnišnico v Gorici, kjer sem z drugimi vred dočakal osvoboditve.

Igličar Albin

je ta hiša zakrivila že nekaj hudo prometnih nesreč, menda ni treba posebej ponavljati. Ker hiša ni moč umakniti s ceste, bi vsaj vogal hiše, kamor pogost začevajo motorna in vprežna vozila, »obtesala« za kakšnih 20 cm. Hiša zares ne nudi posebno privlačnega pogleda.

beležka

KOT DA BI NALAŠČ JEZILI LJUDI

Poslovanja, kakršno je na Okr. zavodu za socialno zavarovanje v Kranju, sploh ne razumem več. Sem 66% invalid (bolezenski) ter prejemam oziroma bi moral prejemati mesečno po 2700 dinarjev invalidnine. Po predpisih moram vsako leto na pregled pred komisijo in tako je bilo tudi letos. Dne 27. marca mi je komisija priznala invalidnost še za eno leto. Prejemati bi moral torej invalidino še naprej, z njem pa tudi otroške dolklade. Ker nisem prejel niti enega niti drugega za april, pa tudi ne za maj, sem urgiral na OZSZ trikrat, zadnjikrat celo s priporočenim pisom, vendar brez uspeha. Niti odgovora na pisma nisem prejel, kaj šele invalidino in otroške doklade. Zglašil sem se nato osebno na OZSZ, pa so ugotovili, da takrat niso bile uradne ure, v ostalem pa, če imam kaj povedati, da naj jim pišem. Kaj zdaj? Če urgiraš pismeno, gre urgenca menda in koš, če urgiraš osebno, te odpraviš z raznim izgovori.

Verjamem, da je velika večina uslužbencov Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju vestna pri delu, vse pa kaže, da so med njimi tudi posamezniki, ki s svojimi birokratskimi odnosom do strank nalašč spravljajo ljudi v slabu voljo. Smatram, da bi bilo treba takim ljudem, ki kvarijo ugled zavoda, ostro stopiti na prste in jih zamenjati z vestnejšimi uslužbenci.

S. D.

ZAKAJ PRIMANJKUJE VODE V STRAŽIŠCU?

V četrtek, 22. maja, sem šel zjutraj ob četrtna na šesto uro po Kalvariji mimo hiše št. 70. Zraven te hiše, ob cesti, zida nekdo novo hišo. Na prostor si je napejal vodovod tako, da štrli iz zemlje ukrljivlja cev, ob njej pa že lezen sod. Ko sem šel mimo, je iz cevi tekla voda z vso močjo. — Daleč okoli cevi je bilo vse mokro, znak, da je bila cev precej dolgo odprt, če ne vso noč. Istega dne ob devetih dopoldne je v Stražišču manjkalo vode.

Ali ni to brezbrinjnost do skupnosti? In verjetno bo v Stražišču še več podobnih primerov, ki bi jih bilo vredno zasledovati in kaznovati.

E. L.

gorenjske bodice

odvijati vsebino zavinka, je pripravoval svojo dogodivčino, ki se je zares precej žalostno končala. — »Glej, kaj mi je mesar v Britofu nametall! Ali naj bo to telečje meso za »pohanje«? Pa »pohaj« kosti, če jih moreš! — Zares sem ugotovil, da je bilo skoraj polovica kosti, ki jih je mesar zaračunal, kakor mi je povedal moj znanec, kot telečje meso. Pa še to mi je povedal, da spada mersarska poslovna v Britofu pod »Mesarico« Naklo.

△ Kazina Železarne Jesenice ima v zgornjih prostorih lepo urejeno kavarno in restavracijo. Neznansko me je ondan zamikalo, da bi še sam vtaknil nos v te lepe prostore. In kaj sem opazil? Prostori so zares zelo lepi, pa tudi postrežba je kulturna. Nekaj pa se mi je tako zataknilo, da ne morem pogolniti. Natakarica, ki me je postregla, nedvomno ve, kaj je to kulturna postrežba, vendar pa me pri njeni strokovnosti nekaj moti. Tovarišica namreč streže v civilni obliki, ki jo se posebej odlikuje moška srajca, da o copatih ne govorim. Če se ne motim, sodijo tudi nogavice v gardEROBO natakarice v času službe.

△ Program prireditev v počastitev Dneva mladosti v Kranju je bil zelo pester. Med drugim so kranjsko mladino razvesel

Iz življenja vojaške enote
planincev-plezalcev
na Bohinjski Beli

V vojašnici na Bohinjski Beli je mlađa enota plezalcev-planincev, ki nenehno urijo svoje plezalne spremnosti — zdaj tu, zdaj tam; prav povsod morajo poskusiti, da bodo bolje obvladali različne terne in strmine. Največ se zadržujejo na Vršču, v Severni triglavski steni, na Mojstrovki in drugod.

Planinsko vojaško enoto plezalcev, ki je bila še laji ustanovljena, sestavljajo največ mladi fantje, ki so še v jeseni oblekli vojaško suknjo in so s plezanjem pričeli popolnoma znova.

Dolga in naporna je pot, predno se plezalec privadi na osnovne spremnosti, ki jih terja od njega plezanje: pogum, obvladovanje samega sebe, prisebnost in previdnost; zatem pa seveda še na temeljne tehnične prijeme, na spremnost in vztrajnost. — Brez teh vrlin seveda ni uspeha in ne napredka.

Minulo nedeljo je bilo, ko se nas je več sto radovednežev zbralo in opazovalo vaje teh fantov s kapetanom Srečkom Tušarjem na čelu. Toda ne pod Severno steno ali morda pod prepadi Mojstrovke, ampak na kakšnih petdeset metrov visoki steni nad Bohinjsko Belo. Prireditve je vodilo poveljstvo garnizije na Bohinjski Beli, ogledala pa si jo je mladina vseh šol se navezali na plezalne vrvi in se priblejskoga okoliša, rezervni oficirji in številni domačini.

Trije zagoreli fantje vojaki-planinci so se pripravili za start. Niso se dosti zmenili za vse okrog sebe in se z vso resnostjo lotili svojega posla. Izmenično so se

je tudi tako navezan, da bi obvisel v zraku, če bi mu spodrsnilo.

Spuščanje je bilo spet nekaj posebnega.

Šlo je seveda laže in hitreje kot navzgor,

Skupina vojakov - planincev se prebija čez steno Triglava. Drugi v vrsti je Srečko Tušar

drug za drugim vzpenjali in srečno prispevali na vrh. Najtežje delo je imel vsekakor prvi, ki je zabiljal jeklene kline v skalo. — Za drugega plezalca pa je bilo precej laže, saj sta mu pri plezanju lahko pomagala spodnji in zgornji. Bil pa

vsaj tako je bilo videti. Vsak se je spuščal na poseben način. Drugi je na primer drsel po navpični steni tako, da je visel v vodoravnem položaju v zraku in se z nogami odganjal od stene. Pri tem pa mu je plezalna vrvi, otevzena nekako čez hrbel in med nogami, počasi drsela naprej.

Vsem skupaj je odleglo, gledalcem in plezalcem tudi najbrž, ko so spet stopili na varna tla. Občinstvo jim je hvaležno in iz srca zaploskalo.

Na vrsti je bilo spuščanje ranjenca. Vojak, ki so ga počasi spuščali čez steno, je imel v posebni vreči na hrbtnu ranjenca, z obvezano glavo in nogo. Kar srečno sta pristala na trdnih tleh. Prav tako je šlo tudi s težkim ranjencem v posebni napravi, imenovani »mariner«.

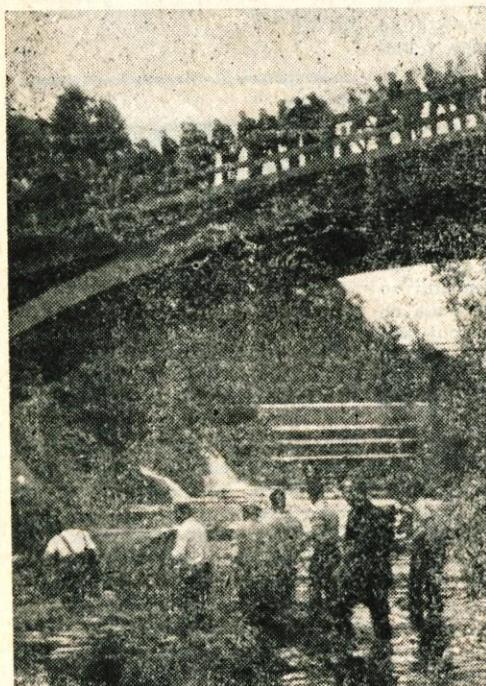
Vaje je vodil kapetan I. stopnje Srečko Tušar, ki se že deset let ukvarja s tem poslom. Kot sam prioveduje, je pri svojem odgovornem delu doživel že marsikaj. Neštetočrat je bil že v hudi skripicah, pa je še zmeraj dobro speljal. — Vodil je že številne plezalne tečaje in izvajal taktične plezalne vaje ter tako vzgajil že cele vrste dobrih plezalcev. Svoje skupine urti na stenah Vršča, Mojstrovke, Jalovca, na triglavski steni in drugod. V garniziji Bohinjska Bela sedaj vodi izobraževalni center za usposabljanje vodečega starešinskega kadra naših bodočih planinskih enot.

-jb

Kranjska „Delikatesa“ prodaja ribe iz Kokre

V teh dneh je ob Kokri vedno dovolj opazovalcev. Ribiči kranjske družine love v Kokri od sotočja Save navzgor do jezu z elektronarkoznim aparatom podusti. Ribiči kranjske družine so podusti že lani lovili za trg, letos pa so si zadali še večjo nalogo. Do sedaj so jih našli že nad 200 kg, računajo pa, da jih bodo vsaj še 150 kg. Najbolj uspešen lov do sedaj so imeli preteklo sredo, ko so ujeli 120 kg te vrste rib.

Svojo dejavnost bodo ribiči prikazali tudi na letošnjem Gorenjskem sejmu, kjer namenljajo razstaviti akvarije, v katerih bodo prikazali sladkovodne ribe gorenjskih voda.

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN PRIPOVEDUJE

Letalo je letelo nad kaznilnico in bolnišnico, zatem pa izginilo v daljavi. Obrazi čuvajev so bili bledi in otrpli. Vedno so bili gospodarji nad tujo usodo. Kakšna pa je bila zdaj njih lastna?

Naslednji dan so Nemci vnovič prišli. Leteli so nizko. Piloti so poslali nekaj rafalov iz strojnic na hiše in ubili nekaj ljudi. Potlej so odvrgli letake. Izrečen je bil ultimat: vdajte se ali pa vam bo trda predla! Na vseh velikih hišah in javnih poslopjih naj bi izobesili bele zastave.

Guvernerjev namestnik je ultimat sprejel; saj drugega izhoda tudi ni imel — niti orožja ni bilo, niti vojakov. Kaznilnico je zajel preplah. Eden izmed čuvajev je bil prepričan, da mu bodo Nemci ugrabili ženo. Zakaj, si nisem mogel predstavljati niti jaz niti drugi. Tudi nekdo drug je imel podoben občutek. Nekateri izmed čuvajev so odšli domov in malo je manjkal, pa bi bili pobili svoje žene, da bi jih ne doletela zla usoda. Britanska propaganda je k temu razpoloženju prav gotovo veliko prispevala. Medtem so nekateri lastniki barov in hotelov delali nadurno, da bi pravočasno zlili svoje zaloge piva v kanale. Uničenih je bilo na stotine steklenic whiskyja in gina; vsakdo je lahko dobil cigarete in gospodinjske potrebštine zastonj. Ulice in drevoredi so bili polni zapatenih avtomobilov; po cestah so tavali konji, ovce in goveda.

Naslednjega dne so bile hiše v mestu okrašene z belimi zastavami. Gospodinje so na okna obesile bele prte. V kaznilnici so na drog obesili rjuho, drugo pa položili na travnik. Jersey se je vdal.

Tisto popoldne je preletela naše glave eskadra nemških bomnikov. — »Za vsak primer«. Zatem je na letališču pristal lovec; iz njega je izstopil mlad nemški častnik z dvema podčastnikoma. Odšli so v mesto in izobesili na rotovžu nemško zastavo. Na pošti so prezeli telefonsko zvezo z Veliko Britanijo.

Potlej so pristala nemška transportna letala in prisnela vojake in topove. S čolni je prišlo še več vojakov. Meščani so bili preplašeni; ulice so bile prazne. Ko se je izkrali prvi nemški mornariški polk, je z njim prišla tudi godba. Na oknih so se pokazali radovedni obrazi. Ženske so odklenile vrata spalnic. Otroci so zlezli izpod postelj. Nemci so igrali: »V takni svoje skrbi v starini a hrbtnik.«

Zabavno je bilo poslušati komentarje čuvajev — moje edino sredstvo, da bi zvedel novice iz vnanjega sveta. Nekdo mi je rekel: »Nemci nikakor niso slabí fantje; s seboj so prinesli denar, vse, kar kupijo po trgovinah, plačajo.«

Nemci so v resnici vse pokupili. Vsi so bili željni angleškega blaga in angleških oblek. Prav tako je kaj hitro izginila vsa kava, čaj, čokolada, kar so je le mogle nagrabiti njihove lačne roke in kmalu so bile vse trgovine prazne. V štirih mesecih so oskubili otok, ki se je hvalil, da ima za tri leta zalog.

Nekateri čuvaji so prinesli novice, češ da so videli vojake, kako razvajajo otroke — dajejo jim čokolado itd. Skušali so napraviti dober vtis. Neki drug čuvaj mi je ves jezen rekel, da je videl neko dekle iz Jerseyja sprehabljati se na ulici z nemškim vojakom. — Jersey dotlej še ni bil povsem pripravljen na kaj takega in mnogi meščani so se zgražali nad dekletovim početjem. Toda takšni primeri so se množili. Čedalje več deklet so videvali z Nemci. Javno so jedle z njimi po restavracijah, z njimi pavalke, jih zabavale, obiskovale njihove koncerte. Postavale so

TELEVIZIJA ODKRILA TATOVE

Kriminalistična policija v zahodnem Darmstadtju je pred kratkim prvič uporabila televizijo kot uspešno pomočnik pri zatiranju kriminala. Žeparja so prijeli v trenutku, ko je skušal v garderobi mestne knjižnice pobrati listnice in druge dragocenosti iz žepov obesjenih sukenj.

Zadnje čase je bilo v tej knjižnici vedno več pritožb. Kmalu so ugotovili, da gre za spretno tatinsko družbo. Funkcionarji darmstadtiske police so za poizkus najeli malo televizijsko kamero in sprejemnik. Kamero so dobro skrili v garderobi, da je njen objektiv zajel ves prostor okoli obesjenih plăšev. Sprejemnik je bil v kletnih prostorih, od koder je uradnik nenehno zasledoval dogodek v garderobi.

Ze prvi dan tega lova so ujeli tatu. Na televizijskem platnu je uradnik opazil starejšega možakarja, ki se je najprej ozrl na desno in levo, nato pa odločno stopil k plaščem in začel brskati po žepih. Seveda ni niti slutil, da ga opazuje skrito televizijsko oko. Prijeli so ga. Na zasljevanju je priznal, da je skupno z dvema pomočnima koma pobral že celo vrsto listnic in drugih dragocenosti v garderobi mestne knjižnice.

Zanimivosti

STROJ, KI OPRAVI DELO 3000 STENOGRIFOV

Neko ameriško podjetje je izdelalo novo napravo, ki zapisuje podatke elektronskih možganov. V pol minute lahko ta aparat spravi na papir podatke, ki bi napolnili 300 strani debelo knjigo velikega formata. Aparat piše desetkrat hitrej kot podobne elektronske naprave. — Za primerjavo njegove zmotljivosti je povedal strokovnjak, da storit opravi delo, za katere bi potrebovali 3000 dobrih stenografov.

NEZNANE STOPINJE

Ciani sovjetske oceanografske odprave so odkrili v Indijskem oceanu oditse nog doslej neznanega prebivalca morskih globin.

BENCINSKE OPEKE

V nekem sovjetskem institutu je strokovnjakom uspelo pridobiti bencin v trdem stanju. Bencin ima obliko zidanje opeke.

ZANIMIVA SELITEV

Kadar se podgana s svojimi mladiči seli, jih postavi v karavano. Mladič, ki je prvi za podgano, jo prime za rep, drugi se prime prvega in tako se vključijo v »vlak« vsi mladiči, da se med potjo nobeden ne zgubi.

NAJSTAREJŠE DREVO NA SVETU

Ameriško nacionalno geografsko društvo je nedavno sporočilo, da je neki bor v kalifornijskih gozdovih najstarejši živi organizem na zemlji. Po ugotovitvah tega društva je omenjeni bor star okoli 4600 let.

ZA BISTRE GLAVE

Namesto črk vstavite ustrezne številke v tem seštevku. Za enake črke enake številke.

pred raznimi hoteli in čakale na elegantne mlade častnike. Jersey je klonil.

Strahovlada je orožje, ki mu dajejo Nemci prednost: toda strahovlada ne pomeni nujno golega nasilja — človeka lahko na smrt prestrašite s sugestijo. Na Jerseyu Nemcem ni bilo potrebno vsiliti režima železne roke. Pogosto so, da bi napravili vtis na prebivalstvo, delali drzne polete nad otokom. Vojaki so imeli vaje za invazijo v Anglijo. Neki čuvaj je pripovedoval, da je viden vojake na vaji, kako v polni bojni opremi bredejo po vodi, ki jim je segala do brade. To je bilo, preden so Britanci uspešno bombardirali nemško ladjevje v pristaniščih ob Rokavskem prelivu.

Ko so Nemci napadali Anglijo, so njihova letala včasih letala tudi nad Jerseyjem. Nekega dne sem naštel nad dve sto letal. Ko so se vrácali, jih je bilo samo še štiri-deset ali nekaj več in letela so v raztrgani formaciji. To ni bilo ravno dobro zanje. Toda Nemci so objavljali fantastične trditve o škodi, ki so jo prizadejali Angliji. Mnogi otočani so jim verjeli.

Edini oddaljeni stik, ki smo ga mi kaznjenci imeli z osvajalcji, je bilo opazovanje njihovih letal in poslušanje eksplozij njihovih bomb. Zdaj je napočil čas, da se z njimi tudi srečamo.

Nekega dne sem čepel na tako imenovanem »kamnitem dvorišču« in cepil drva. Iznenada so se brez napovedi odprla vrata in čuvaj pri glavnem vhodu je zaklical: »Pozor!«

Prišel je upravnik v spremstvu treh nemških častnikov. Eden izmed njih je bil mlajši poročnik varnostne policije, druga dva sta pa bila podčastnika iz istega korpusa. Kaznjenci smo stali v pozoru. Pri priči nam je bilo ukazano, naj stopimo naprej, da bi nas izprašali. Tolmač, eden izmed počastnikov, je govoril groznotno angleški.

Upravnika so prosili, naj med zasljevanjem stoji na drugem koncu dvorišča.

Uvedba nove hišne numeracije in preimenovanje ulic v mestu Kranju

Po večkratnem razpravljanju na zborih volivcev in na več sejah občinskega ljudskega odbora je prejšnji občinski ljudski odbor Kranj na svoji 51. seji dne 17. oktobra 1957 sprejel odredbo o uvedbi nove hišne numeracije Kranja.

Vprašanje nove numeracije je bilo postavljeno v Kranju prvkrat v letu 1952, ko je Zavod za statistiko LRS v vsej Sloveniji sprožil akcijo za menjavo zastarele in ponekod nepregledne numeracije z novo. Bivša mestna občina Kranj je takrat zaprosila za odložitev zamenjave, ker je predvidevala, da ji bo uspelo v doglednem času spremeti urbanistični načrt, ki naj bi se pri novi numeraciji upošteval. Toda izdelavo urbanističnega načrta se je iz tehničnih in drugih razlogov odlagalo iz leta v leto, dočim je numeracija Kranja zaradi novih gradenj postajala vedno bolj zastarela in postala nazadnje tako nepregledna, da je bila resna ovira za mnoge službe (poštna, prijavna in odjavna ter druge službe). Zato je bivši občinski svet za gospodarstvo in komunalne zadeve v letu 1955 postavil 12-člansko strokovno komisijo z nalogom, da čimprej izdelava predlog nove numeracije. Po skoraj enoletnem delu je bil predlog izdelan in predložen na 24. seji ljudskemu odboru v razpravo in sklepanje. Tega predloga ljudski odbor ni sprejel, ker je bil za naselje Stražišče preveč zapleten, pa tudi zato, ker je menil, da je treba preimenovati nekatere ulice, ceste in poti. Zato je narabil, naj komisija nadaljuje z delom, skuša najti za naselje Stražišče preglednejši način oštrevljenja, sam pa je imenoval posebno komisijo za imenovanja in preimenovanja, ki naj bi proučila imena ulic in predlagala ustrezne spremembe imen.

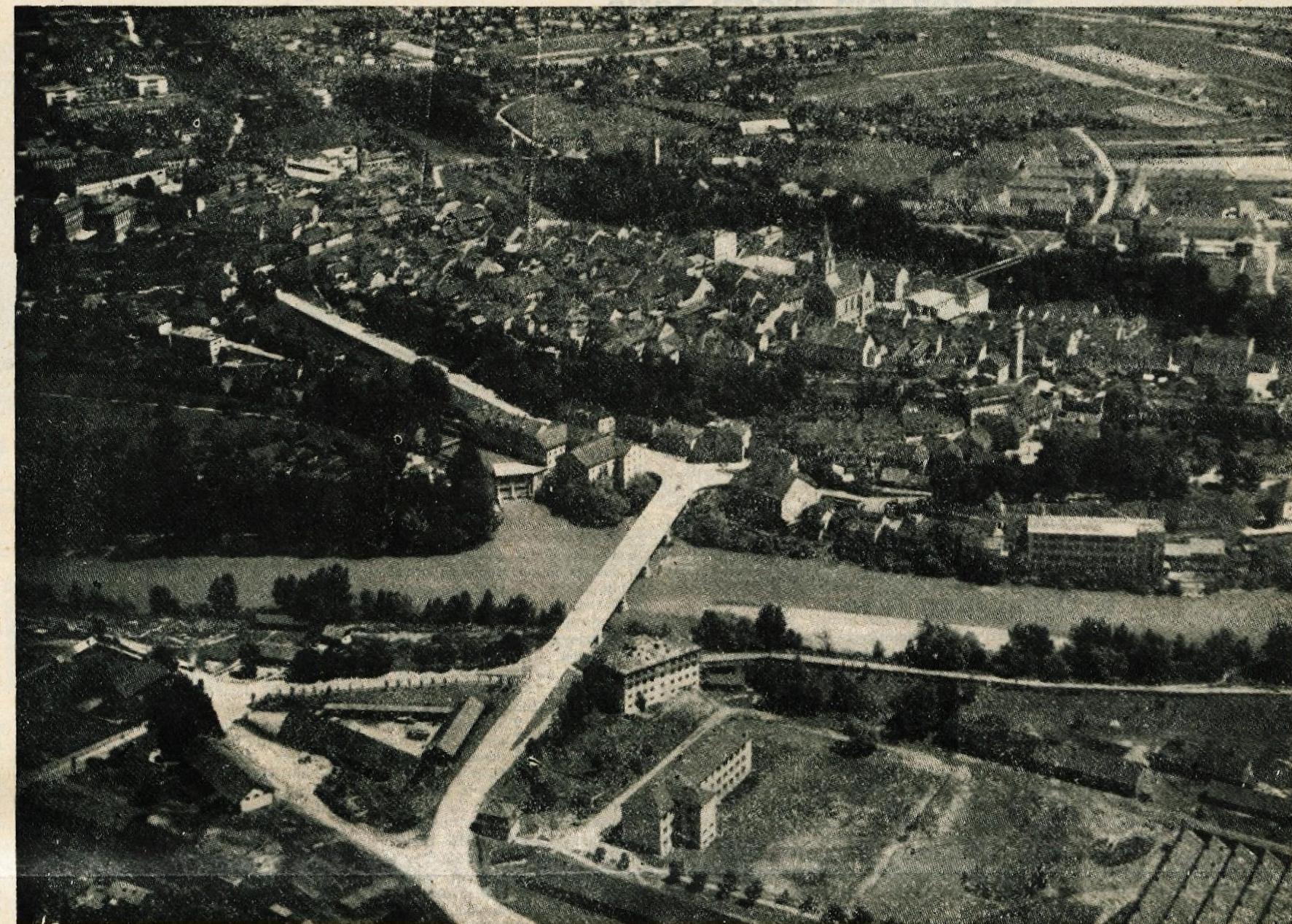
Drugi predlog komisije za numeracijo je bil ljudskemu odboru predložen v novembetu, na 30. seji. Ta predlog je predvidel za Stražišče oštrevljenje, podobno uličnemu, sicer pa se od prvega predloga ni mnogo razlikoval. Upošteval je le še imena, ki jih je predložila komisija za imenovanje ulic. Ta predlog je ljudski odbor vzel na znanje, ni pa o njem dokončno sklepal, ampak ga je dal najprej v razpravo in pripombe zborom volivcev, ki so bili v decembru leta 1956. O predlogu so živahnno razpravljali zlasti zbor volivcev v Stražišču, na Primskem in Hujah. S predlogom se niso strinjali, ampak so zahtevali združitveni naselji Kranja in učinko oštrevljenje za vse območje mesta.

To pobudo zborov volivcev je ljudski odbor osvojil v decembru 1956 na 32. seji kot svojo smernico. Naročil je postavitev nove širše komisije za numeracijo z nalogom, da pripravi najprej predlog za združitev naselij, nato pa še predlog nove numeracije z učinknim oštrevljenjem za vse območje mesta, kjerkoli je to mogoče.

Nova širša komisija, postavljena od Svetovne za splošno upravo in notranje zadeve, je po svojih treh podkomisijah, ki jih je postavila za območje mesta med Savo in Kokro, za območje na levem bregu Kokre in za območje na desnem bregu Save, v sodelovanju z družbenimi organizacijami in prebivalstvom na terenu pospešila delo tako, da je predlog o združitvi naselij pripravila že v aprili leta 1957, koncem junija pa tudi že material za nov predlog numeracije, sestavljen po smernicah ljudskega odbora. Na 40. seji, v aprili 1957, je ljudski odbor sprejel predlog o združitvi vseh naselij območja mesta Kranj v eno naselje in ga predložil Izvršnemu svetu LRS. Izvršni svet LRS je predlog upošteval v uredbi o razglasitvi novih naselij, o združitvi naselij in o preimenovanju naselij, ki je bila objavljena dne 31. oktobra 1957 v Uradnem listu LRS, št. 40/57 in začela veljati z dnevnem objave. To pomeni, da od 1. novembra 1957 uradno nimamo več naselij z imeni Cirčič, Drulovka, Orehek, Huje, Klanec, Kranj, Gorenja Šava, Zlato polje, Gorenje, Primskovo, Rupa, Kalvarija, Labore, Stražišče, Smarjetna gora in Stružev, ampak je vseh dosedanjih 16 naselij združen pod enotnim imenom Kranj. Nekaj starih imen je nova numeracija še zadržala (Drulovka, Rupa, Stružev, Zlato polje, Smarjetna gora), nimajo pa uradno več pomena naselij, ampak pomenijo isto kakor ulice, ceste in poti. Tako bo n. pr. naslov za stanovalca, ki stanuje v vasi Rupa: Kranj, Rupa št. 10, ne pa kakor doslej Rupa št. 10 p. Kranj ali pri Kranju.

Združitev naselij je pomemben dogodek v zgodovini Kranja. Kranj je s tem postal mesto z nad 10.000 prebivalci (dejansko jih ima po štetju 1. novembra 1958 že 20.300), dočim se je dosedaj vodil v vseh statističnih podatkih kot mesto z nad 5000 prebivalci, čeprav je že doslej z vsemi drugimi 15 naselji pomenil strnjeno gospodarsko, komunalno, prosvetno in zdravstveno enoto in so se vsa vprašanja teh področij reševala enotno. Združitev naselij z uredbo Izvršnega sveta je samo potrditev dejanskega stanja.

Numeracija naselij se ureja po določilih pravilnika o označevanju imen ulic

in tigov ter o označevanju hiš (Uradni list LRS, št. 24/52). Nova numeracija Kranja je urejena po določilih tega pravilnika. Center Kranja je premaknjen od Titovega trga v Park svobode, to je pred Sindikalnim domom. Izhodišče oštrevljenja ulic teče od najbližjih cest I., II. oz. III. reda. Hiše so oštrevlčene praviloma

tako, da so na desni strani ulic parne, na levi pa neparne številke. Izjema je Stražišče, kjer se ni dalo izvesti oštrevljenje desno in levo po določilih pravilnika, ampak zaporedoma ne glede na levo in desno stran. Ponekod oštrevljenje hiš ne teče zaporedoma, ker so rezervirane številke za bodoče gradnje. Nova nume-

racija Kranja šteje 111 imen za ceste, ulice, poti in gručasto ležeče hiše. Na območju med Savo in Kokro je 48 imen, od katerih je 14 novih, na območju na levem bregu Kokre in na desnem bregu Save pa je 63 imen, ki so vsa nova z izjemom nekaj starih imen, ki so zadržana.

Rotarjeva ulica je del Jurčičeve ulice, v kateri je hiša, kjer je stanoval dijak kranjske gimnazije Rotar Bogomil (1921 do 1942). Ob razpadu stare Jugoslavije je takoj začel delati za narodnoosvobodilno gibanje in postal član SKOJ-a. V januarju 1942 je šel v partizane in padel v marcu istega leta nad Crngrobom pri Skofiji Loki.

Stošičeva ulica, doslej Gospovska ulica, je preimenovana v spomin na Milorada Stošiča, prvo žrtvo okupatorja v Kranju. Kot graničarski podoficir je Stošič takoj po razpadu Jugoslavije odšel v partizane, kjer je postal komandir čete. Bil pa je že 5. avgusta 1941 ujet v Dobrči. Po strahovitem mučenju je bil dne 14. avgusta 1941 obešen na odcepnu Stošičevu ulico na Koroške ceste, kjer ima sedaj spomenik. Ta prvi strahoviti zločin v Kranju je sprožil ogroženo akcijo napredne kranjske mladine. Šest mladincev, ki sta jih vodila skojevec Tugo Vidmar in Stane Šinkovec, je ponoči prezagala drog, na katerem je bil obešen Stošič.

Valjavčeva ulica je nova ulica, imenovana po slovenskem pripovedniku, pesniku in jezikoslovcu profesorju Valjavcu Matiju-Kračmanu (1831–1897). Rojen je bil v Srednji Beli pri Preddvoru, kamor je tudi kasneje rad prihajal na letni dočust; umrl pa je v Zagrebu. Zbiral je ljudske povedi in pesmi in zlagal legende. Spisal je pravljicno poverst Pastir, več živalskih pravljic, romantično pesnitev Zora in sonce, ter nekaj idil. Izdal je tudi zbirko pesmi in zbirko narodnih kajkavskih pripovedk. Pomembno je njegovo znanstveno delo na področju stare slovenske književnosti in proučevanja slovenskega jezika.

Vidmarjeva ulica. Ulica doslej ni imela imena. Gre vzporedno in severno od Kopališke ulice. Imenovana je po bratih Tugomiru in Milošu Vidmarju. Tugo Vidmar (1919–1942) je bil student vojne akademije v Dubrovniku. Po razpadu stare Jugoslavije se je vrnil k staršem v Kranju, kjer se je vključil v osvobodilno gibanje, v oktobru 1941 pa umaknil v ilegalno. Pri organiziranju osvobodilne fronte na Jesenicah je bil izdan in aretiran. Padel je kot talec v Dragi na Gorenjskem dne 21. januarja 1942. Njegov brat Miloš Vidmar (1921–1945) je študiral v Ljubljani. Po razpadu stare Jugoslavije je prekinil študij in živel pri starših v Kranju, kjer se je vključil v osvobodilno gibanje. Sodeloval je pri poizkušku miniranja mostu v Struževem, kjer mu je odtrgalo prste. Zdravil se je v Ljubljani. Ko je ozdraval, se je odpavil leta 1942 v partizane, bil pa je zajet od

(Nadaljevanje na 10. str.)

Nova imena za območje mesta med Savo in Kokro

Cesta Iva Slavca. Ta cesta se je prej imenovala Struževska cesta. Imenovana je po narodnem heroju Ivu Slavcu-Joklu (1916–1944). Rojen je bil na Jesenicah. V Kranju in Kočevju je obiskoval gimnazijo, nato pa je delal doma v Struževem kot trgovski pomočnik. Po okupaciji se je med prvimi vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Ker je bila njegova zveza z Osvobodilno fronto v Kranju izdana, se je v začetku leta 1942 preselil v Stari trg na Notranjskem in tam nadaljeval z aktivnim delom za narodnoosvobodilno gibanje. Istega leta v maju je odšel v partizane, in sicer v Rakovško četo. Po veliki italijanski ofenzivi julija in avgusta 1942 je postal komandant bataljona v Loškem odredu. Ob nekem večjem italijanskem napadu je poleg njega eksplodirala mina. Težko ranjen je obležal brez zavesti. Ko je prišel k zavesti, se je pred bližajočimi Italijani rešil z vzhajač s tem, da se je spletel do golega in se napravil mrtveč ter ni dal znaka življenja, čeprav so mu Italijani sezuli čevlje in pri tem odtrgali ranjen palec na nogi. Težko ranjenega so našli partizani in ga spravili v bolničko, od koder se je ilegalno zatekel domov v Struževu, kjer je v domači negi ozdravel. Takoj po ozdravljenju se je javil gorenjskim partizanom. Bil je izredno sposoben organizator in s svojim odličnim organizacijskim delom mnogo koristil narodnoosvobodilnemu gibanju. Številne tedanje partizanske akcije so bile plod njegovega dela. Kot sekretar Okrožnega komiteja KP v Kranju je skliceval številne sestanke aktivistov (na Rupi, v Štefani gori, v Kokri, v Križah). Svoj zadnji sestanek je sklical 21. junija 1944 v Kranju, na katerega pa ni več prišel. V Pševem je zašel v nemško zasedo in padel. Za izredne zasluge v osvobodilnem boju je bil proglašen za narodnega heroja.

Cesta Jugoslovanske ljudske armade. Ta cesta se je prej imenovala Cesta na Golnik. Zato, ker ležijo ob cesti vojašnice in v počastitev naše ljudske armade je cesta imenovana po ljudski armadi. Tu je bil znaten vojvodski prestol,

Cesta Kokrškega odreda. Cesta se je prej imenovala Cesta na Rupo. Imenovana je v trajen spomin na junaka Kokrški odred, ki je deloval na območju kranjske občine pod Storžičem. Odred je začivel leta 1942, ko je bil sovražnik na vrhuncu svojih moči in ko je prirejal neprestane hajke na partizane z namenom, da uniči narodnoosvobodilno gibanje. Pozneje je Kokrški odred prešel v sestav Gorenjskega odreda, znova pa je obnovljen leta 1944 v času partizanskih ofenziv in zmag. Svojo junaska pot je zaključil s pohodom v Celovec.

Cesta Staneta Žagarja. Staro ime Jezerška cesta, je imenovana po narodnem heroju, učitelju Stanetu Žagarju (1896 do 1942). Rojen je bil v Žagi pri Bovcu, učiteljeval je v Dobravi pri Kropi. Član Komunistične partije Slovenije je bil že od leta 1931, od leta 1937 pa tudi član Centralnega komiteta KPS. Tukaj pred vojno je bil premeščen v Celje, po razpadu stare Jugoslavije pa se je zatekel v Ljubljano. Iz Ljubljane je bil poslan kot instruktor v poverjeništvu Centralnega komiteja KP Slovenije za Gorenjsko, kjer je deloval kot organizator oborožene vstave. V avgustu leta 1941 je ustanovil prvi bataljon na Jelovici, nato pa je že istega leta organiziral celo vrsto političnih in vojaških akcij, ki jih je izvajal pod njegovim vodstvom štab Gorenjskega odreda. Med te akcije spada umičenje nemške enote decembra 1941 v Rovtah v Seški dolini, osvoboditev aretirancev iz gestapovskih zaporov v Škofiji Loki in akcija za osvoboditev Poljanske doline, ki so zaključene z borbo v Dražgošah, kjer je padlo več kot 500 Nemcov. Padel je 27. marca 1942 na Planici nad Crngrobom, ko se je skupaj s selško četo prebijal skozi nemški obroč.

Gospovska ulica, staro ime Poljska pot. Imenovana je v spomin na staro koroško zgodovino. Gospovske polje ob Glini na Koroškem je bilo v 7. stoletju središče slovenske karantaniske kneževine. Tu je bil znaten vojvodski prestol,

kjer so svobodni koroški kmetje ustolicičevali koroške kneze. Zadnje ustolicičenje je bilo v 15. stoletju.

Kidričeva cesta je ime za novo cesto, ki povezuje stanovanjske bloke na Zlatem polju. Kidrič Boris-Peter (1912–1953) je bil revolucionarni borcev, organizator in mislec. Zaradi svojega revolucionarnega delovanja je bil že pred vojno preganjан. Po razpadu stare Jugoslavije je postal tvorec in organizator Osvobodilne fronte Slovenije. Bil je prvi predsednik Narodne vlade Slovenije, zvezni minister za industrijo, predsednik Zvezne planske komisije in Gospodarskega sveta. Od leta 1940 je bil član Centralnega komiteja KPJ, bil je sekretar Izvršnega komiteja Centralnega komiteja ZJK, rezervni generalpolkovnik. Za hrabrost je bil odlikovan z Redom naravnega heroja, za svojo požrtvovalnost, zasluge, vztrajno in uporno delo pa z Redom junaka socialističnega dela. On je vodil priprave za prehod na še gospodarstva v smeri družbenega samoupravljanja. Umrl je po težki bolezni srednje največjega delovnega poleta.

Krožna ulica je ime za novo ulico, ki se vije v obliki zanke med novimi individualnimi hišami na Zlatem polju.

Mandelčeva pot je ime za del este na Rupo. Imenovana je po Valentinu Mandelcu (1837–1872), pripovedniku in prevajalcu. Rojen je bil v Kranju, gimnazijo je obiskoval v Kranju in v Ljubljani. Bil je profesor. Stejemo ga v vrsto pisateljev-vajevcev. Napisal je novoval Tihovac, kmečko povest Ceptec in mnogo krajših pripovedi in poučnih spisov. Znan je po prevodu prvega dela Goethejevega Fausta in kot prevajalec iger in francoske. Svojo prvo službo kot profesor klasičnih jezikov in slovenščine je nastopil v Kranju leta 1864, še istega leta pa je dobil službo profesorja v Karlovcu, kjer je ostal do smrti.

Mladinska ulica se imenuje doslej neimenovana ulica, ki gre z Gregorčičeve ulice za Mladinskim domom do Jezerske ceste oziroma do Ceste Staneta Žagarja.

(Nadaljevanje z 10. str.) Italijanov. Na Gorenjsko se je vrnil po kapitulaciji Italije in se vključil v partizane, in sicer v Bohinjski odred. Padel je 8. maja 1945 kot oficir II. bataljona Koroškega odreda v Borovljah.

Vodopivčeva ulica. Sedanje ime te ulice je Savski breg. V njej je živel in ima

tam tudi spominsko ploščo Vodopivec Franc-Ciril. Rojen je bil na Primorskem, po poklicu je bil čevljarski pomočnik. V Jugoslavijo je pribežal kot politični emigrant. V Kranju je aktivno delal v Komunistični partiji in opravljal važne organizacijske funkcije. Leta 1939 je vo-

dil čevljarsko-krojaško stavko. Bil je eden vodilnih organizatorjev mezdnega gibanja v Kranju. Tako po kapitulaciji Jugoslavije je začel organizirati oboroženo borbo proti okupatorju. Bil je sekretar Okrožnega komiteja ZP. V decembru 1941 se je moral umakniti v ilegalno. Padel je pod Storžcem avgusta 1942.

na in odpeljana v Begunje, vendar pa je bila izpuščena v juliju istega leta. V avgustu je odšla v Beljak, da nadaljuje študij, vendar pa je že v oktobru istega leta odšla v partizane. Bila je član KP in sekretarka okrožnega odbora AFZ za Gorenjsko. Pred svojim vstopom v partizane je delala aktivno na terenu in zbirala podatke za vojaško obveščevalno službo, ter material za škofjeloški odred. Udeleževala se je raznih sestankov in sodelovala z Ivom Slavcem ter Vido Šinkovčevom. Padla je 21. marca 1944 na Rupi.

Ulica Tatjane Odrove je imenovana po Oder Cikli (1919–1945). Oče je imel malo kmetijo v vasi Brdo pri Radovljici. Obiskovala je gimnazijo v Kranju. Želela je postati učiteljica, ker pa ni bilo sedesteve, se je po končani nižji gimnaziji započela v občini Smlednik, v letu 1941 pa v tovarni Sava. V narodnoosvobodilno gibanje se je vključila že leta 1941. Zbirala je sanitetni in drug material in zato dobila pohvalo od Bohinjskega odreda. V NOV je stopila v septembra 1941. Skupaj z Vido Šinkovčevom je pri vasi Jamnik 19. aprila 1945 padla v roke belogardistom, ki so ju zverinsko mučili in ubili.

Ulica Vide Šinkovčeve je imenovana po Vidi Šinkovčevi (1925–1944). Njeno

partizansko ime je bilo Janina. Bila je aktivna članica SKOJ-a in aktivno delala med mladino v Kranju od leta 1941. Leta 1944 je odšla v partizane, kjer je bila organizatorica mladine. Koncem leta 1944 so jo pri Jamniku zajeli belogardisti skupaj s Tatjano Odrovo, zverinsko mučili in ubili.

Zanova ulica je imenovana po Jožetu Žanu (1903–1944). Rojen je na Klancu, po poklicu je bil čevljarski pomočnik. V delavsko gibanje ga je uvedel znani domačin in revolucionar Janez Poljanec. Po okupaciji se je med prvimi vključil v ilegalno delo OF. V njegovih sobicah v hiši na Klancu je bila razmnoževana ilegalna literatura, v bunkerju pod oknom pa skrit pisalni stroj, papir in razmnoževalni stroj. Pomagal je pri razmnoževanju in raznašanju literature. V januarju 1942 je bil izdan, aretiran, odpeljan v Begunje in zverinsko mučen, nato pa odpeljan v Mauthausen, kjer je 1. januarja 1944 umrl.

Zupančičeva ulica je imenovana po našem znanem pesniku Otonu Župančiču (1878–1949), predstavniku moderne slovenske poezije, ljudskemu pesniku-umetniku. Oton Župančič je poleg Prešerna največji slovenski pesnik. Med okupacijo je sodeloval pri partizanskih glasilih pod imenom Anton Pesnik.

B. Območje na desnem bregu Save

Benedikova ulica je imenovana po Francu Benediku (1885–1942), posestniku in dolgoletnem starosti tamkajšnjega »Sokola«. Tako po okupaciji se je med prvimi vključil v delo OF. V februarju 1942 je bil izdan in odpeljan v Begunje, kjer je bil obsojen na smrt skupaj s 50 drugimi talci, nato odpeljan v Mauthausen in tam ustreljen 19. aprila 1942.

Bičkova ulica je imenovana po Henriku Bičku (1917–1942). Rojen je bil v Šentviški gori pri Tolminu. Julija meseca 1941 je odšel v partizane in se vključil kot borec v Cankarjev bataljon. Padel je na Mošenski planini 11. januarja 1942 takoj po dražgoški bitki.

Cirilova ulica je imenovana po Cirilu Dolencu, domačinu iz Orehek. Že v starji Jugoslaviji je bil aktivno povezan z delavskim gibanjem. Leta 1936 je bil sprejet v KP in je sodeloval v tekstilnem štrajku. Tako po okupaciji se je aktivno vključil v NOB, zbiral orožje in municijo in se povezel s prvimi partizani. 3. 3. 1942 je bil na domu aretiran, odveden naprej v Begunje, nečloveško mučen, obsojen na smrt, nato pa odveden v Mauthausen, kjer je bil v aprilu 1942 ustreljen.

Skokova ulica je imenovana po Vilku Skoku (1921 do 1943), tovarniškemu delavcu v Kranju. V partizane je odšel 10. 10. 1942 in padel na Mohorju 16. 8. 1944. V partizanih je bil kurir obveščevalne mučen in ustreljen 3. 3. 1942.

Trojarjeva ulica je imenovana po Franru Trojarju (1904–1943). Rojen je v Gorici, po poklicu je bil pekovski pomočnik. Po okupaciji je aktivno sodeloval v OF in postal član KP. 27. 2. 1943 je bil aretiran, 2. 3. 1943 pa ustreljen v Semperini pod Smarjetno goro, kjer ima spomenik.

Zevnikova ulica je imenovana po Zevniku Vinku – Železniku (1914–1942). Rojen je bil v Prašah; po poklicu je bil delavec. Delal je v mlinu in pri zidarjih. Po okupaciji je bil izseljen v Srbijo, kjer je odšel v partizane še istega leta. V novembri 1941 pa je postal vodnik novoformirane prve slovenske čete »Ivan Cankar« in sprejet v KPJ. Udeležil se je znanih bojev pri Užičah. Sodeloval je pri pregrajjanju Mihajlovičevih četnikov proti Ravnim gori. Nato je bil v raznih srbskih edinicah, v katerih se je izkazal kot hraber borec. Poleti 1942 leta se je vrnil v Slovenijo in postal vodnik začitne čete glavnega štaba NOV. Poleti 1943 je bil poslan na začitni patrulji pokrajinskega komiteja KP za Gorenjsko, po kapitulaciji Italije pa je bil imenovan za komandanta bataljona XVI. brigade. V mnogih spopadih in akcijah je pokazal mnogo iznajdljivosti in izreden pogum. V avgustu leta 1943 je napadel nemško motorizirano patruljo in jo uničil. V septembri istega leta je padel s svojo patruljo v močno nemško zasedo, ki pa je napadel z brzostrelko in se prebil s patruljo brez žrtev. Padel je v novembri leta 1942, ko je s svojim bataljonom zadrževal prodiranje nemške motorizirane kolone, ki je prodrala iz Idrije proti Otoležu. Z nekatimeri tovariši je izvrnil napad na nemške tanke in pri tem junashko padel. Za svojo hrabrost je Zevnik proglašen za narodnega heroja in ima v Prašah spominsko ploščo.

Zlatnarjeva pot je imenovana po Miljanu Zlatnarju, šefu železniške postaje v Žabnici. Stanoval je v Stražišču in se je po okupaciji med prvimi vključil v aktivno delo OF. Deloval je zlasti med železničarji. V februarju leta 1942 je bila njegova zvezca z OF izdana, bil je aretiran, odpeljan v Begunje, obsojen na smrt in ustreljen 20. 4. 1942.

Kocjanova ulica je imenovana po Kocjanu Kmetiču (1912–1944). Rojen je bil na Ježici pri Ljubljani. Po poklicu je bil pleskar. V NOV je stopil kot politični aktivist že junija 1941, padel pa je v borbi v Loški dolini na Notranjem 8. 10. 1944.

Križnarjeva ulica je imenovana po stražiščem županu Križnarju Antonu (1888 do 1945) in po njegovi hčerki Rozi (1918 do 1944). Križnar je zaradi svojega načrtnega mišljenja užival splošen ugled. Za OF je aktivno delal od leta 1942. Pred aretacijo je pobegnil iz Stražišča in nazadnje bival v Arnovem pri Brežicah. Ni znano, kako je umrl. Pogreša se od zadnjega dne vojne, ko so se ustaši umikali skozi Arnowo. Njegova hčerka Rozi je aktivno delala za OF od leta 1941. Leta 1944 je bila aretirana, odvedena v Begunje in tam ustreljena 31. 7. 1944.

Nartnikova ulica je imenovana po Tonetu Nartniku. Bil je sin bajtarja, delal je pri zidarjih, ki jih je organiziral in vodil uspešne stavke stavbinskih delavcev. Član partije je postal že leta 1937. Tako po okupaciji je začel zbirati orožje, v juliju 1941 pa je odšel v partizane. Bil je sekretar okrožnega komiteja KP v

Priloga k odredbi o uvedbi nove numeracije mesta Kranj št. 02/1-6666/1-57.

Lega uličnega omrežja na levem bregu Kokre in na desnem bregu Save

A. Levi breg Kokre

Preko betonskega mostu na Primskovo se nadaljuje cesta Staneta Žagarja do »Svinjakova« (do ceste v Šenčur). Pri goštinstvu »Kokra« se od ceste Staneta Žagarja odcepí na levo Jezerska cesta, ki gre do kraja Gorenje. Od Jezerske ceste se odcepí na levo Tekstilna ulica, Kovačičeva ulica, Zadružna ulica in Kurirska pot. Od Jezerske ceste se odcepí na desno nasproti zadružnega doma Ručigajeva cesta, ki preseka Cesto Staneta Žagarja in gre mimo novih hiš po polju v smeri pokopališča. Od Tekstilne ulice se pri Jelencu odcepí na desno Jelenčeva ulica, od te pa zopet na desno Ulica Milene Korbarjeve. Med Jelenčeve ulico in reko Kokro je Krašnova ulica, ki začne za tovarno IBI in konča na »Ledinu«. Na desno od Kurirske poti leži Kokrški log.

Cesta, ki pelje levo od lesenega mostu pod tovarno »Sava« in mimo trgovine pri Štefetu do Ručigajeve ceste, je cesta na Klanec. Pri Osnovni šoli na Primskovem se od ceste Staneta Žagarja odcepí Likozarjeva ulica, ki pelje do Ceste na Klanec. Pri betonskem mostu se od ceste Staneta Žagarja odcepí na desno Kajuhova ulica, nato pa Zanova ulica. Obe večne ceste Staneta Žagarja s Cesto na Klanec. Od

Zanova ulice se na levo odcepí Oprešnjava ulica. Od Likozarjeve ulice se odcepí na desno Štirnova ulica, na desno in levo Luznjarjeva ulica, na desno in levo Tomažičeva ulica, na desno in levo Reševa ulica in na levo Ulica Vida Šinkovčeve. Od Ceste na Klanec se pri trgovini Stefe odcepí na desno Cesta talcev, ki gre do pokopališča.

Desno od lesenega mostu pod tovarno »Sava« pelje cesta z imenom Huje do viseče brvi. Od viseče brvi pelje med stanovanjskimi bloki na Hujah Župančičeva cesta, ki gre do Ceste talcev. Desno od viseče brvi pelje Cesta 1. maja do blokov na Planini. Od Ceste 1. maja se takoj za Novim domom odcepí na desno pot do nekaj hiš na vrhu brega Kokre, ki so dobile ime Skalica. Ob stopnicah na bregu Kokre v tovarno Inteks je ulica »Sava«. Sava pelje cesta z imenom Huje do viseče brvi. Od viseče brvi pelje med stanovanjskimi bloki na Hujah Župančičeva cesta, ki gre do Ceste talcev. Desno od viseče brvi pelje Cesta 1. maja do blokov na Planini so obdržali ime Planina.

B. Desni breg Save

Ljubljanska cesta se nadaljuje preko Savskega mostu in gre do konca Orehka. Od Ljubljanske ceste se odcepí na levo ob mostu Savska loka, to je cesta, ki pelje mimo tovarne Iskra do tovarne Plavnik. Desno od Ljubljanske ceste se odcepí Gorenjesavska cesta, ki pelje mimo tovarne Tiskanina, preko železniškega prelaza do konca Gorenje Save.

Na Laborah se od Ljubljanske ceste odcepí Škofjeloška cesta. Od nje se odcepí na desno zaporedoma Šolska ulica, Seljakova ulica, Gasilska ulica, Benedikova ulica, Ješetova ulica in Pot v Bitnje, na levih strani pa Kriznarjeva in Hafnerjeva pot. Od Benedikove ulice se odcepí Štefanjevska cesta, ki pelje mimo tovarne Tiskanina, preko železniškega prelaza do konca Gorenje Save.

Pri stopnicah na Kalvariji se začne Stražiška cesta, ki pelje do stražiškega potoka. Pri vrstnih hišah »Tiskanine« se začne Delavska cesta, ki pelje do Gorenjesavske ceste. Od Delavske ceste se odcepí desno in levo Trojarjeva ulica, nato desno in levo Ščedrjeva ulica in Pot v Bitnje, na levih strani pa Kriznarjeva in Hafnerjeva pot. Od Benedikove ulice se odcepí Štefanjevska cesta, ki pelje mimo tovarne Tiskanina, preko železniškega prelaza do konca Gorenje Save.

Izbira imen ni bila lahka. Preden so bila končno določena imena, je bilo obravnavanih mnogo predlogov. Pri izbirni imen sodelovale družbenе organizacije in prebivalci posameznih terenov; posebej pa sta imena proučila sekretariata Obč. odbora SZDL in Občinskega odbora Zvezze borcev.

Obrazložitev za imena borcev in žrtev in za druga imena novega uličnega omrežja, ki so določena po osebah

A. Območje na levem bregu Kokre

Cesta talcev je imenovana v spomin na žrtev-talce mesta Kranja. Ta ulica je izbrana zato, ker je v njej stanovalo največ žrtev. Njihova imena so: Urbanc Ivan, Novak Franc, Remec Anton, Bakovnik Konrad, Arhar Jože, Jezeršek Pavel in Brez Draga.

Jelenčeva ulica je imenovana po žrtevah Jelenčeve družine, ki ima hišo v tej ulici. Družina je dala v osvobodilni borbi 4 žrtev, brata Gregorja in Marjana Jelenca ter sestri Marijo Golob, roj. Jelenc in Stanislava Jelenc. Vsi štirje so bili aktivni borcev narodnoosvobodilnega gibanja. Gregor (1912–1942) je bil rojen v Rudnem pri Železnikih kot najstarejši otrok. Zaposlen je bil najprej na parni žagi kot delavec, kjer se je izučil za kurjača. Ko se je družina leta 1931 preselila v Kranj, se je zaposlil kot kurjač v tovarni Inteks. V večernih urah se je usposobil za taksalsko mojstvo. Že pred vojno se je boril za delavške pravice in je sodeloval pri tekstilnem štrajku leta 1936. Član Komunistične partije je postal leta 1941. Po okupaciji je tako ob ustanovitvi OF postal njen aktiven član. Bil je odgovoren za propagando v Škofji Loki, Smledniku in okolicu Kranja. Bil je organizator OF in deloval v skupinah, ki so zbirale orožje in material za Kranjsko četo in skrbel za transport ranjencev v partizanske bolnice in druga zavetišča. Leta 1942 je bil izdan, odpeljan v Begunje in po več tedenskem mučenju 11. aprila 1942 ustreljen v Dragi kot talec. Marjan (1919 do 1944), rojen na Cešnjici pri Železnikih, je bil ključavnikiški pomočnik pri mojstru Bitencu v Kranju, nato pa ključavnikiščar v tovarni Inteks. Za osvobodilno

fronte je delal od leta 1942. Zbiral je material NOV in bil obveščevalec. V septembri leta 1943 je odšel v partizane v 2. četo II. Gorenjskega bataljona. Kot obveščevalec je bil poslan na teren. V novembri leta 1943 je bil izdan, ujet, mučen, odpeljan v Begunje. Dne 15. januarja 1944 je bil ustreljen kot talec v Lesah. Marija Golob (1915–1945) je bila tovarniška delavka. Pred vojno je delovala v prebivalci posameznih terenov; posebej pa sta imena proučila sekretariata Obč. odbora SZDL in Občinskega odbora Zvezze borcev.

Štirnova ulica je imenovana po Francu Štirnu (1904–1942) domačinu iz Gorenja. Delal je najprej v tovarni Sava, nato pri zidarjih. Zaradi svojega političnega dela med delavstvom je bil večkrat brezposeln. Po okupaciji je takoj začel delati aktivno za OF, v decembru leta 1941 pa je odšel v partizane v Koroški odred. Padel je v Begunje. Božo (1920–1941) se je vključil v NOV meseča julija 1941 in padel v borbi z Nemci na Poljanski dolini na Valtarskem vrhu 25. decembra 1941.

Staretova ulica je imenovana v spomin na vodo kmečkega upora Jakoba Stareta iz Kranja. Leta 1687 so se smledniški kmetje uprili graščaku Ivanu Pernu. Star je bil leta 1688 ujet in usmrčen pred mestnim zidovjem nad Savo.

Tomažičeva ulica je imenovana po Alojzu Tomažiču (1912–1942), domačinu iz Gorenja, delavcu v tovarni Sava. Bil je pred vojno član KP. V NOV je vstopil 30. julija 1941. Ujet ga je Gestapo, odpeljan v Begunje in tam ustrelil leta 1942. Bil je star in dosleden revolucionar in borbil za pravice delavškega razreda.

Ulica Milene Korbarjeve je imenovana po Mileni Korbarjevi (1925–1944), gimnazialki, ki se je že v prvih dneh po okupaciji vključila v vrste aktivnih delavcev NOB. Marcia meseča 1942 je bila aretira-